

# REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2013-2017) d. 29-09-2016

|                      |                                                                                                                                                   |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Torsdag d. 29. september 2016 kl. 12:30                                                                                                           |
| <b>Mødested</b>      | M.1.4/rådhuset                                                                                                                                    |
| <b>Mødedeltagere</b> | Mads Panny, Allan Clifford Christensen, Martin Sanderhoff, Johannes F. Vesterby, Claus Clausen, Flemming Gundersen, Anna Margrethe Engbæk Schmidt |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Målsætninger i en Strategisk Energiplan.....                                                        | 3  |
| Revision af Kommuneplan 2013-2025 - behandling af høringssvar fra fordebat forud for ny Komm        | 5  |
| Orientering om ansøgning til Villum-Velux fondene.....                                              | 7  |
| Hobrovej 25, 9632 Møldrup: Ansøgning om skovtilplantning.....                                       | 8  |
| Holstebrovej 70, 8800 Viborg: Ansøgning om tilbygning til møbelpolstrerværksted i landzone.....     | 10 |
| Orientering om forslag til forsyningsstrategi og konsekvenser for Viborg Kommunes affaldshåndter    | 12 |
| Anlægsinvestering til affaldshåndtering og genbrugsordninger 2017 – Revas (bevillingssag).....      | 14 |
| Indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand Viborg Nord.....                                | 15 |
| Vedtagelse af Indsatsplan for Skive-Stoholm 2016.....                                               | 17 |
| Offentliggørelse af vandområdeplaner for 2015-2021 (orienteringssag).....                           | 19 |
| Lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro.....        | 22 |
| Gennemførelse af den kommunale indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2016 (bevilling    | 25 |
| Anlæg af græsplæne i beskyttet natur ved Nørresø - matr.nr. 6bu og 6cn Overlund By, Asmild.....     | 27 |
| Ansøgning om etablering af mountainbike spor på kommunale arealer samt brug af kommunal mas         | 29 |
| Ansøgning om at etablere egen boring til forsyning af driften samt frakoble driften fra den nuværen | 31 |
| Administrationspraksis i forbindelse med fornyelse af udløbne markvandingstilladelser.....          | 33 |
| Administrativ midlertidig indvindingstilladelse til landbrugsejendomme med eget vandforsyningsa     | 35 |
| Forundersøgelse for etablering af gydestryg i Gudenåen.....                                         | 36 |
| Forslag til 2. generations Natura 2000 handleplaner for Viborg Kommune.....                         | 38 |
| Ansøgning om etablering af ny badebro Hejmdalsvej 16, 8800 Viborg.....                              | 41 |
| Strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer.....                                    | 43 |
| Økonomisk ledelsesinformation opgjort med udgangen af august 2016.....                              | 45 |
| Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget.....                                                          | 46 |
| Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r    | 47 |

# Punkt 1: Målsætninger i en Strategisk Energiplan

12/48137

## Sagsfremstilling

### Baggrund

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 26. maj 2016 ([sag nr. 1](#)), at forvaltningen, på baggrund af de faldne bemærkninger, til et kommende møde udarbejder forslag til målsætninger/handlinger inden for den strategiske energiplanlægning. Udvalget ønskede målsætninger og handlinger som i højere grad afspejler kommunens egne handlemuligheder.

### Forslag til målsætninger

Forvaltningen foreslår, at f.eks. følgende målsætninger kunne indgå for Viborg Kommune som geografisk område ved udarbejdelsen af en strategisk energiplan:

#### Overordnet vision

Viborg Kommune vil understøtte Danmarks klimapolitik. Byrådet vil forfølge målene i klimapolitikken i et samarbejde med andre aktører, borgere, energiproducenter, virksomheder, organisationer og andre. Vi vil sammen reducere kommunens udledning af drivhusgasser og samarbejde om konkrete projekter, initiativer og forsøg, der kan bidrage til nye bæredygtige løsninger, teknologier og viden, som kan omsættes til vækst og arbejdspladser.

#### Vindmøller

Viborg Kommune vil understøtte muligheden for elproduktion fra vindmøller ved at foretage en konkret vurdering af konkrete ansøgninger om opstilling af store vindmøller, og at udarbejde plangrundlag for de ansøgninger, der kan imødekommes.

#### Biogasanlæg

Viborg Kommune vil understøtte muligheden for biogasproduktion ved at foretage en konkret vurdering af konkrete ansøgninger om etablering af biogasanlæg, og at udarbejde plangrundlag for de ansøgninger, der kan imødekommes.

#### Solenergianlæg

Viborg Kommune vil understøtte muligheden for energiproduktion fra solceller og solvarmeanlæg ved at foretage en konkret vurdering af konkrete ansøgninger om etablering af solenergianlæg, og at udarbejde plangrundlag for de ansøgninger, der kan imødekommes.

#### Biomasse

Viborg Kommune vil understøtte lokal produktion af biomasse ved drift og pleje af skove, parker, åer og grønne områder på kommunens arealer samt ved samarbejde med andre aktører under hensyntagen til Kommunens Natur- og Parkpolitik.

#### Varmeforsyning

Viborg Kommune vil fremme omstilling af energiforsyningen til vedvarende energi og udbredelse af fjernvarmens forsyningsområde ved at behandle projekter for kollektive varmforsyningsanlæg efter varmforsyningsloven, ved at udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter og ved at koordinere varmeplanlægningen med kommune- og lokalplanlægningen.

#### Overskudsvarme

Viborg Kommune vil arbejde for gode rammer for at udnytte overskudsvarmekilder, hvor det er samfunds- og selskabsøkonomisk rentabelt.

#### Kommunale bygninger

Viborg Kommune vil fremme lavt energiforbrug i kommunens bygninger ved at stille krav til nye bygninger og ved at udføre energibesparende foranstaltninger på eksisterende bygninger i en prioritering efter energimærkning, rentabilitet og tilbagebetalingstider.

#### Private bygninger

Viborg Kommune vil opfordre til lavt energiforbrug i private bygninger ved at benytte evt. gratis tilbud om at afholde arrangementer med generel oplysning om energiløsninger og energibesparelser og ved at indgå i samarbejder, hvor landsbyer uden kollektiv varmforsyning får uvildig vejledning om mulighederne for fælles løsninger.

#### Transport

Viborg Kommune vil understøtte udbredelse af ladestandere og gastankstationer ved at stille krav til drivmidler i kommunens egne biler, busdrift og renovationskørsel.

### **Økonomiske konsekvenser**

Ovenstående forlag rummer kun handlinger, som allerede udføres.

### **Proces for udarbejdelse af en strategisk energiplan**

Udvalget godkendte en proces for energiplanlægningen på sit møde den 28. april 2016 ([sag nr. 2](#)). Tidsplanen er opdateret til følgende:

December      Beslutning om indhold i en Strategisk Energiplan behandles Klima- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Marts            Udkast til forslag til Strategisk Energiplan behandles i Klima- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

April-maj       Forslag til Strategisk Energiplan er i 8 ugers offentlig høring.

Sommer  
2017            Endelig vedtagelse af Strategisk Energiplan.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at udvalget tager stilling til, hvilke målsætninger der skal indgå ved udarbejdelse af en Strategisk Energiplan.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at følgende målsætninger indgår ved udarbejdelsen af en strategisk energiplan:

- kommunale eksisterende bygninger
- transport
- private bygninger
- varmforsyning

Endvidere har Klima- og Miljøudvalget til hensigt at forfølge de mål, der er fastsat i den nationale klimastrategi, herunder måltal.

Flemming Gundersen støtter generelt plan og proces, men er dog imod biogasanlæg koblet på store dyrebrug, og biomasse i form af energiafgrøder.

Johannes F. Vesterby og Anna Margrethe Engbæk Schmidt er imod målsætninger vedr. vindmøller, grundet principiel modstand mod etablering af vindmøller.

## Punkt 2: Revision af Kommuneplan 2013-2025 - behandling af høringssvar fra debat forud for ny Kommuneplan 2017-2029

16/28484

### Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på møde den 24. august 2016 ([sag nr. 15](#)) at anmode Teknisk Udvalg og Klima- og Miljøudvalget om at behandle forslag til ændringer i kommuneplanen med henblik på en indstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget i oktober måned.

#### *Sagsfremstilling*

Der er modtaget 6 bemærkninger/ansøgninger i debatten. Der er i perioden siden vedtagelsen af Kommuneplan 2013-2025 desuden modtaget enkelte konkrete ansøgninger om ændring af kommuneplanen, som har afventet revisionen. Alle bemærkninger/ansøgninger fremgår af bilag 1. Der har ikke været afholdt borgermøde i debatperioden.

Forvaltningen har udarbejdet et notat med behandling af alle høringssvar, se bilag 2.

Forvaltningen foreslår en række mindre ændringer og justeringer af gældende kommuneplan. Forslag fremgår af bilag 3.

#### *Byudviklingsområder*

Der er modtaget fire ansøgninger om udlæg af nye boligområder i hhv. Løgstrup (2 stk.), Bjerring v. Bjerringbro og Viborg.

De seneste 4 år har der, bortset fra i Viborg, været begrænset efterspørgsel på boliggrunde i kommunens byer. En opgørelse fra april 2016 viser, at der i hele Viborg Kommune er en restrummelighed i de udlagte boligområder på godt 650 ha. Beregninger for befolkningsudviklingen viser, at behovet for areal til nye boliger er ca. 300 ha i planperioden. En del af efterspørgslen på boliger vil kunne tilgodeses ved omdannelsesprojekter i Viborg Baneby og posthusgrunden. Samlet er der således udlagt tilstrækkeligt med arealer til den kommende planperiode 2017 - 2029 i den gældende planlægning.

Erhvervs- og Vækstministeriet har i "Oversigt over statslige interesser i kommuneplanlægningen 2017" bebudet, at det kan blive et krav, at der reduceres i arealudlæg til boligformål, hvis der ønskes udlagt nye arealer i kommuneplanen.

Der er endvidere den 4. august 2016 modtaget ansøgning (se bilag 6) om, at det udlagte erhvervsområde til miljøklasse 6-7 ved Rødkærsbro udtages af kommuneplanen begrundet i, at den eksisterende svineproduktion ikke kan tillades udvidet iht. husdyrbrugsloven, når ejendommen er beliggende i kommuneplanlagt område. Forvaltningen anbefaler, at området fastholdes til erhvervsformål, idet det er et af to områder, hvor det er muligt at placere tungere industri, såfremt der måtte komme ansøgning herom. Det andet område er beliggende i Viborg Vest. Der er ca. 70 ha ledigt lokalplanlagt areal i Viborg Vest. Erhvervsområdet i Rødkærsbro er ca. 30 ha stort.

#### *Fortætningsmuligheder i boligområder*

Der har i planperioden været efterspørgsel på fortætning i form af rækkehuse i eksisterende parcelhusområder i Viborg. Der er udarbejdet 2 tillæg til Kommuneplan 2013-2025 for at muliggøre disse ønsker.

Forvaltningen foreslår, at nogle af parcelhusområderne ændres fra B1-områder (åben-lav områder) til B4-områder (både åben-lav boliger og rækkehuse), når dette ikke vil ændre områdets karakter væsentligt. Omdannelse til tættere bebyggelse kan alene ske, når krav til bebyggelsesprocent og opholdsarealer kan opfyldes, jf. kommuneplanens retningslinjer herfor. Af bilag 4 fremgår forslag til områder, hvor der gives mulighed for tættere bebyggelse, hvis der søges herom.

#### *Potentielle vådområder*

Regeringen har indgået aftale med KL om flere frivillige vådområder, hvor der skal gøres en indsats for at fjerne kvælstof. Over de næste seks år er der sat 1,6 milliarder kr. af til kompensation for frivilligt at udlægge arealer til nye vådområder.

Det foreslås at der udlægges flere potentielle vådområder i Kommuneplan 2017-2029, idet det er en forudsætning for etablering af vådområder, at området er udlagt i kommuneplanen. Forslag til nye potentielle vådområder fremgår af bilag 5.

Vådområdeprojekterne planlægges i samarbejde med kommunerne i oplandet til henholdsvis Gudenåen og Limfjorden. Gudenåkomiteen og Limfjordsrådet fungerer som vandoplandsstyregrupper, og planlægger som sådan hvilke projekter, der skal forundersøges og realiseres.

## Den politiske behandling

Efter behandling i Teknisk Udvalg og Klima- og Miljøudvalget forelægges disse udvalgs svar for Økonomi- og Erhvervsudvalget til endelig stillingtagen.

Tidsplanen for det videre arbejde foreslås at være:

|                                                               |                |
|---------------------------------------------------------------|----------------|
| Behandling af forslag til ændringer i Teknisk Udvalg          | sept. 2016     |
| Behandling af forslag til ændringer i Klima- og Miljøudvalget | sept. 2016     |
| Fortsat behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget             | okt. 2016      |
| Udarbejdelse af endeligt planforslag og miljørapport          | nov.-dec. 2016 |
| Planforslag til vedtagelse                                    | primus 2017    |
| Offentlig høring                                              | primus 2017    |
| Endelig vedtagelse                                            | juni 2017      |

## Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

**at** Forvaltningens forslag til indstilling til byrådet (i bilag 2) godkendes,

**at** Forvaltningens forslag til justeringer og rettelser i ny kommuneplan (bilag 3) godkendes, og

**at** Forslag til nye potentielle vådområder (bilag 5) godkendes

## Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

**at** Forvaltningens forslag til indstilling til Byrådet (i bilag 2) godkendes,

**at** Forvaltningens forslag til justeringer og rettelser i ny kommuneplan (bilag 3) godkendes, og

**at** Forslag til nye potentielle vådområder (bilag 5) godkendes

## Bilag

Alle bemærkninger ansøgninger

Resumé alle ansøgninger og forvaltningens bemærkninger

Bilag 3 Forvaltningens forslag til øvrige ændringer i kommuneplanen

Ændring af rammeområder fra B1 til B4

Forslag til potentielle vådområder

Anmodning om tillæg til kommuneplan 2013-2025

## **Punkt 3: Orientering om ansøgning til Villum-Velux fondene**

16/22215

### **Sagsfremstilling**

Klima og Miljøudvalget blev i nyhedsbrevet i uge 17 orienteret om, at Forvaltningen sammen med Hjørring Kommune, Vejle Kommune samt Aarhus Universitet, Aalborg Universitet og SEGES har indsendt en fælles projektide: 'Nyt land' til Villum Fonden og Velux Fondens fælles miljøprogram.

Projektet er gået gennem to udvælgelsesrunder og er dermed gået videre til fondenes endelige udvælgelse, som finder sted den 21. december 2016.

Forvaltningen vil give en orientering om projektet.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Klima- og Miljøudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

### **Bilag**

Veluxprojekt folder

## Punkt 4: Hobrovej 25, 9632 Møldrup: Ansøgning om skovtilplantning

16/44660

### Sagsfremstilling

Natur og Skovbrug har for ejeren af landbrugsejendommen Hobrovej 25, 9632 Møldrup, søgt om dispensation fra forbuddene mod at plante på et ca. 1600 m<sup>2</sup> stort stykke landbrugsjord inden for åbeskyttelseslinjen og i et område, hvor skovtilplantning er uønsket ifølge kommuneplanen og dermed forbudt efter Bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse. Arealets beliggenhed fremgår af kort i bilag 1. Ansøgningsmateriale fremgår af bilag 2.

Det ca. 1600 m<sup>2</sup> store areal indgår i et større skovplantningsprojekt på ejendommen. Der agtes plantet løvskov, og de eksisterende mindre nåletræsbeplantninger på ejendommen bevares. Skovprojektet er også anmeldt efter VVM-reglerne.

Ansøger anfører,

**at** der er en del beplantning i området i forvejen,

**at** projektet vil forbedre forhold for flora og fauna i forhold til den nuværende intensive landbrugsdrift

**at** etablering vil ske ved skånsomt jordarbejde og uden brug af pesticider.

### Forvaltningens bemærkninger

#### *Lovgrundlag*

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 16 må der ikke foretages beplantning inden for 150 m fra åer. Bestemmelsens formål er at sikre åer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv. Kommunen kan med naturbeskyttelseslovens § 65 dispensere. Åbeskyttelseslinjen skal ifølge § 65 ikke administreres så restriktivt som fx gravhøjsbeskyttelseslinjen og forbuddet mod at ændre beskyttet natur. Ifølge Miljøministeriets vejledning om naturbeskyttelsesloven kan omgivelsernes karakter, herunder en uberørt ådal, betinge en forholdsvis restriktiv praksis i forhold til beplantning inden for åbeskyttelseslinjen.

Ifølge bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur, § 9, må der ikke foretages skovplantning i områder, hvor skovplantning er uønsket ifølge kommuneplanen. Kommunen kan dispensere. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at landbrugsjorder som hovedregel anvendes til jordbrugsmæssige formål – og kun under visse betingelser vokser til med skov.

Ifølge bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) skal nyplantning af skov screenes for VVM-pligt.

#### *Planmæssige forhold*

Det ansøgte areal er ifølge kommuneplanens retningslinje 9 en del af en længere strækning langs Skravad Bæk, hvor skovtilplantning er uønsket pga. natur- og landskabsværdier. Afgrænsningen af strækningen i kommuneplanen er omtrent sammenfaldende med åbeskyttelseslinjen.

#### *Tidligere afgørelser i lignende sager*

Det er kommunens praksis at dispensere til skovplantning bagved eksisterende fredskov i forhold til den pågældende sø eller å, idet fredskov anses for at være blivende skov.

#### *Forvaltningens vurdering*

Det taler for en dispensation,

**at** skoven inden for åbeskyttelseslinjen plantes imellem og bagved eksisterende beplantninger, der var plantet allerede i 1972 og dermed er lovlige, og

**at** det ansøgte areal hælder nedad mod nord, mens åen (Skravad Bæk) er mod vest. Arealet er dermed ikke orienteret ned mod åen og opleves ikke i så høj grad sammen med åen, som hvis arealet havde hældt nedad mod åen.

Det taler imod en dispensation,

**at** de omgivende beplantninger ikke er fredskov i dag og dermed kan forsvinde ad åre - det kan altså ikke anføres, at der plantes bagved *blivende* beplantning, og

**at** der godt kan blive en større, samlet skov på ejendommen, selv om de ca. 1600 m<sup>2</sup> i forbudszone friholdes som en lysning – eller med andre ord; kravet om friholdelse af de ca. 1600 m<sup>2</sup> ødelægger ikke ejerens muligheder for at etablere en skov på ejendommen.

Forvaltningen har foreholdt ansøger de forhold, der taler for og imod en dispensation, og ansøger svarer hertil,

**at** både eksisterende og kommende skov på ejendommen kan blive omfattet af fredskovspligt,  
**at** ejer ønsker så meget som muligt dyrkningsjord tilplantet, idet der i forvejen er flere lysåbne arealer på ejendommen, og  
**at** det nuværende dyrkningsskel på det ca. 1600 m<sup>2</sup> store areal topografisk og jordbundsmæssigt udgør et naturligt skel, hvorimod åbeskyttelseslinjen fast er 150 m og dermed ikke er tilpasset forhold på stedet.

Forvaltningen vurderer, at det anførte om mindre intensiv drift, skånsomt jordarbejde og fravær af pesticider ikke i sig selv kan begrunde en dispensation, da det er generelle hensyn, som gælder overalt – og der skal anføres mere end generelle forhold for at begrunde en dispensation fra en forbudsbestemmelse.

Forvaltningen vurderer, at de sidst anførte forhold om det konkrete areal kan begrunde en dispensation på det forholdsvist lille areal. Tilplantningen vurderes ikke at forringe åens landskabelige og naturmæssige værdi.

Hvis Udvalget beslutter at dispensere, kan forvaltningen samtidig med meddelelse af dispensationer meddele, at det samlede skovprojekt ikke er VVM-pligtigt.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** udvalget beslutter at meddele dispensationer med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 65 og bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse, § 9.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Udvalgsformand Mads Panny var fraværende.

## **Bilag**

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

## Punkt 5: Holstebrovej 70, 8800 Viborg: Ansøgning om tilbygning til møbelpolstrerværksted i landzone

16/34831

### Sagsfremstilling

Ejeren af Holstebrovej 70 har søgt om tilladelse til at opføre en ny 520 m<sup>2</sup> stor bygning til udvidelse af sin møbelpolstrervirksomhed på ejendommen. I den forbindelse arealoverføres 1620 m<sup>2</sup> fra naboejendommen mod nord til at bygge på. Placering fremgår af oversigtskort i bilag 1. Ansøgningsmateriale fremgår af bilag 2.

Der søges om en 511 m<sup>2</sup> stor og op til ca. 7½ m høj bygning, som bygges sammen med eksisterende 150 m<sup>2</sup> stort værksted med en 9 m<sup>2</sup> stor glasgang. Den nye bygning indrettes med hhv. værksted og lagerrum til møbelpolstrervirksomhed. Bygningen opføres med grå betonmur og sort eternittag i samme stil som eksisterende bygninger på ejendommen. På sigt forventes ejers ægtefælles psykologpraksis søgt indrettet i en del af det nuværende værksted.

Ifølge CVR har der de senere år været mellem 1 og 4 ansatte i virksomheden. Ansøger har oplyst, at der ikke forventes at blive flere end 5 ansatte.

En ikke-tilladt ca. 90 m<sup>2</sup> stor pavillon til brug for møbelpolstrervirksomheden vil blive fjernet.

### Forvaltningens bemærkninger

#### *Lovgrundlag*

Det ansøgte kræver landzonetilladelse, da ejendommen ligger i landzone. Der blev i 1967 tilladt opført et smedeværksted i tilknytning til boligen på ejendommen, og dette værksted er siden overgået til at være møbelpolstrerværksted.

Ansøger kan ikke bringe planlovens undtagelsesbestemmelser om overflødiggjorte landbrugsbygninger i anvendelse, da der ikke er nogen landbrugsbygninger på ejendommen – og der har heller ikke været det.

#### *Planmæssige forhold*

Ejendommen ligger i udkanten af et område, der i kommuneplanen er udlagt til grønt område. Området kan anvendes rekreativt som en grøn kile i vestbyen, herunder til regnvandsbassin o.l. samt stiforløb fra Holstebrovej til Himmerlandsstien.

Der kan ikke umiddelbart forventes landzonetilladelse til at opføre nyt erhvervsbyggeri i landzone – og slet ikke i kommuneplanlagt grønt område. Erhvervsbyggeri skal som udgangspunkt henvises til erhvervsområde eller blandet bolig- og erhvervsområde. Alternativt kan erhverv etableres på en ejendom i det åbne land med overflødiggjorte landbrugsbygninger – og herefter udvides med ca. 500 m<sup>2</sup> uden landzonetilladelse.

Udenfor afgrænsningen af det grønne område er der ikke udpeget nogen landskabelige beskyttelsesinteresser e.l.

Byrådet besluttede den 31. august 2016 ([sag nr. 7](#)), at et forslag til tillæg nr. 52 til Kommuneplan 2013-2025 for byvækst flere steder omkring Viborg vedtages med henblik på offentlig høring. I planforslaget foreslås bl.a. det grønne areal ved Holstebrovej 70 reduceret, og et areal omfattende bl.a. Holstebrovej 70 udlagt til lettere erhverv i miljøklasse 1-4. Den foreslåede ændrede rammeafgrænsning fremgår af bilag 3.

Holstebrovej 70 forventes således at komme til at ligge udenfor det grønne område.

En møbelpolstrervirksomhed er i miljøklasse 1-3.

Kommunen skal ifølge planlovens § 12 virke for kommuneplanens gennemførelse. Hermed menes den gældende kommuneplan, men der er praksis for i nogen omfang at inddrage kommende, forventet planlægning.

Selv om den gældende kommuneplan er væsentlig ved afgørelse af landzonesager, har Kommunen ikke en ubetinget pligt til at lægge kommuneplanens rammebestemmelser til grund for afgørelsen. Dette ville stride mod forpligtelsen til at foretage en konkret vurdering i den enkelte sag. Ved landzoneafgørelser skal Kommunen vurdere, om en tilladelse til det ansøgte vil foregribe en kommende planlægning.

### *Tidligere afgørelser i lignende sager*

I en sag om udstykning af tjenesteboliger på Flyvestation Karup besluttede Klima- og Miljøudvalget på møde den 30. januar 2014 ([sag nr. 10](#)) at tillade udstykningen, selv om de lå i et rammeområde til ”Kun militære og civile anlæg og lufthavn, skydebaner mv.” Det blev samtidigt besluttet, at kommuneplanrammen omkring flyvestationen skulle tilrettes i den næste kommuneplanrevision, så de to ejendomme ville komme til at ligge udenfor rammen.

Der er dog grænser for, hvor meget der kan tillades i forventning om en kommende planlægning. Klima- og Miljøudvalget besluttede på møde den 26. februar 2013 ([sag nr. 6](#)) at tillade udvidelse af en ventilationsfabrik med en eksisterende bygningsmasse på 2251 m<sup>2</sup> uden for Løgstrup med yderligere fabrikshal på 1120 m<sup>2</sup> – samtidigt med at udvalget anbefalede overfor Økonomi- og Erhvervsudvalget at udarbejde et kommuneplantillæg for at tilgodese virksomhedens udviklingsmuligheder. Tilladelsen blev påklaget, og Natur- og Miljøklagenævnet ændrede tilladelsen til et afslag. Klagenævnet vurderede, at en så stor udvidelse af en i forvejen stor fabrik burde ske på baggrund af en planlægning – og ikke på baggrund af en enkeltstående tilladelse.

### *Forvaltningens vurdering*

Forslaget til kommuneplantillæg om byvækst vil i givet fald tidligst blive endeligt vedtaget primo 2017. Forvaltningen vurderer, at det ikke vil være en væsentlig foregribelse af planlægningen at tillade udvidelse af en eksisterende, mindre møbelpolstrervirksomhed i et forventet, fremtidigt erhvervsområde. Det indgår i vurderingen, at der fortsat er tale om en mindre håndværksvirksomhed i en lav miljøklasse.

Kommuneplantillægget om byvækst bliver ikke nødvendigvis vedtaget i sin helhed. I så fald vurderer forvaltningen, at det grønne områdes afgrænsning alligevel kan tilrettes i forslaget til den næste kommuneplanrevision, så den supplerede ejendom Holstebrovej 70 kommer til at ligge udenfor kommuneplanrammen. Forvaltningen vurderer, at det er en mindre ændring, og at tilretningen ikke ændrer på intentionerne med det grønne område.

Det er generelle planmæssige hensyn, der er afgørende for, om Kommunen vil meddele landzonetilladelse, hvis ejendommen forventes ikke længere at ligge i et grønt område, men i det åbne land, i et område uden rammebestemmelser og uden retningslinjer om landskabelige beskyttelsesinteresser. Forvaltningen vurderer, at der kan meddeles landzonetilladelse, idet der er tale om en virksomhedstype uden udendørs oplag eller andre aktiviteter, som er miljøbelastende eller visuelt dominerende. Det indgår desuden i vurderingen, at der ikke forventes væsentligt flere ansatte, og at trafikbelastningen dermed heller ikke forventes øget væsentligt.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** udvalget beslutter at meddele landzonetilladelse med hjemmel i planlovens § 35, og

**at** kommuneplanrammens afgrænsning tilrettes enten ved kommuneplantillæg eller i forslaget til den næste kommuneplanrevision, så den supplerede ejendom Holstebrovej 70 kommer til at ligge udenfor kommuneplanlagt grønt område.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Udvalgsformand Mads Panny var fraværende.

## **Bilag**

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

Forslag til ændret rammeafgrænsning

## **Punkt 6: Orientering om forslag til forsyningsstrategi og konsekvenser for Viborg Kommunes affaldshåndtering og investeringer**

13/14109

### **Sagsfremstilling**

Regeringen har fremlagt et forslag til en forsyningsstrategi. Som forslaget ser ud på nuværende tidspunkt, vil det ved en gennemførelse få betydning for Viborg Kommunes affaldshåndteringsplan og planlagte investeringer (som vedtaget på byrådsmøde den 16. december 2015, [sag nr. 34](#) og [sag nr. 35](#)).

Hovedpunkter i forslag til forsyningsstrategien og konsekvenser for Viborg Kommunes affaldshåndtering vil blive gennemgået på mødet og er kort opsummeret herunder.

Regeringens forslag til forsyningsstrategi er vedlagt som bilag 1. De relevante sider for affaldssektoren er s. 47-48.

#### **Regeringens forslag til forsyningsstrategi**

- Pligt til at udbyde forbrændingseget affald
- Borgere kan frit vælge mellem kommunale og private løsninger for ressourceindsamling.
- Brugsret for miljøstationer og genbrugsstationer udfordres
- Ophævelse af kommunale sorteringsanlæg og andre anlæg til håndtering af genanvendeligt affald
- Kommunalt forbud mod at håndtere erhvervsaffald – også dagrenovationslignende erhvervsaffald

#### **Her og nu-udfordringer for affaldshåndtering i Viborg Kommune**

Ved en evt. gennemførelse af strategien vil borgernes benyttelsespligt for ordninger vedr. genanvendeligt affald blive ophævet. Dermed vil den forestående investering i nye ressourcespande og spande til restfraktion og grønt affald på 35 millioner kr. risikere at blive overflødig, da den enkelte husstand kan vælge andre løsninger.

Et udbud på indkøb af spande er netop afsluttet, og det må derfor afklares, om der skal ske en aflysning af udbuddet.

Ligeledes er et udbud af indsamling af ressourcer og dagrenovation afsluttet, hvorfor det også skal afklares, om også dette udbud skal aflyses.

En standsning af de planlagte investeringer og aflysninger af de allerede afholdte udbud vil medføre, at den nugældende indsamling af dagrenovation skal fortsætte i en længere periode end planlagt. Det forholder sig således, at den nugældende aftale og kontrakt om indsamling af dagrenovation i sække ikke kan forlænges ud over 1. marts 2017. Det betyder, at der skal afholdes et nyt udbud om indsamling for en kortere periode.

Der pågår for tiden forhandlinger om offentligt/privat samarbejde om afsætning af ressourcer og håndtering af grønt køkkenaffald. Gennemføres regeringens forslag til forsyningsstrategi, må kommunen ikke længere håndtere genanvendeligt affald.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget godkender,

**at** det aktuelle udbud om indkøb af affaldsbeholdere aflyses,

**at** det aktuelle udbud om indsamling af hhv. dagrenovation og ressourcer aflyses,

**at** der udformes et et-årigt udbud om midlertidig dagrenovationsindsamling på eksisterende vilkår, og

**at** der ikke indgås aftaler om offentligt/privat samarbejde for afsætning af ressourcer samt håndtering af grønt køkkenaffald, før der ligger en beslutning om gennemførelsen af regeringens forsyningsstrategi.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Endvidere fremsender Klima- og Miljøudvalget en henvendelse til bl.a. lokalvalgte folketingsmedlemmer samt Dansk Affaldsforening, idet udvalget finder Regeringens forslag til forsyningsstrategi vedr. affaldssektoren meget uhensigtsmæssig.

Der var inden mødet udsendt en præsentation, som er vedlagt referatet (bilag 2).

## **Bilag**

Regeringens forslag til forsyningsstrategi - Forsyning for Fremtiden

Slides vedrørende konsekvenser af regeringens forsyningsstrategi

## Punkt 7: Anlægsinvestering til affaldshåndtering og genbrugsordninger 2017 – Revas (bevillingssag)

16/47946

### Sagsfremstilling

Byrådet godkendte på sit møde den 16. december 2016 ([sag nr. 34](#)) at fremrykke udvalgte centrale tiltag og anlægsudgifter, herunder indkøb af nye dagrenovationsbeholdere og ressourcespande.

Der blev på mødet fremrykket 17,5 mio. kr. fra budget 2018 til budget 2017 til indkøb af ressourcespande.

I budgetforslaget og investeringsoversigten for 2017 er der afsat rådighedsbeløb til anlægsinvestering på forsyningsområdet på 17,5 mio. kr., som hermed søges frigivet under forudsætning af, at budgettet for 2017 er godkendt tidligere under nærværende møde.

Der er tale om følgende investering:

| Sted nr. | Emne                                                                                                                                                    | Beløb (1000 kr.) |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 161205   | <b>Ressourcespande</b><br>Det afsatte beløb skal anvendes til indkøb af 2-delte ressourcespande til husstandsindsamling af glas, metal, plast og papir. | 17.500           |

Frigivelsen af beløbet skal sikre en rettidig kontraktunderskrivelse vedrørende indkøb af ressourcespandene.

### Finansiering

Anlægsudgiften finansieres af rådighedsbeløbet, som er afsat på investeringsoversigten.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at investeringen godkendes,

at der gives anlægsudgiftsbevilling på 17.763.000 kr. til den i tabellen nævnte konto med rådighed i 2017, og

at anlægsudgiften på 17.763.000 kr. i 2017 finansieres via det afsatte rådighedsbeløb på investeringsoversigten til formålet.

### Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016

Sagen blev udsat.

Udvalgsformand Mads Panny var fraværende.

## Punkt 8: Indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand Viborg Nord

12/47194

### Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 17. marts 2016 ([sag nr. 15](#)), at forslag til Indsatsplan for beskyttelse af drikkevandet i området Viborg Nord blev sendt i 12 ugers offentlig høring. I høringsperioden er der kommet 3 høringssvar.

På baggrund af høringssvarene, er indsatsplanen rettet til og forelægges hermed til godkendelse – bilag 1. Det område indsatsplanen omfatter fremgår af indsatsplanens forside og side 2.

### Politisk behandling

Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit møde den 26. marts 2015 ([sag nr. 7](#)) endelig vedtagelse af Indsatsplan for beskyttelse af drikkevandet i området Viborg Nord

Udvalget besluttede på mødet at udsætte sagen med henblik på nærmere undersøgelse af, hvilke konsekvenser Vejlemodellen vil få for indsatsplanen.

Klima- og Miljøudvalgets drøftede på mødet den 1. oktober 2015 Vejlemodellen ([sag nr. 17](#)). Det blev besluttet, at man vil indhente Grundvandsforums vurdering af henholdsvis Viborg- og Vejlemodellen. På samme møde havde udvalget besøg af Naturstyrelsens grundvands-rejsehold ([sag nr. 9](#)), som orienterede omkring kortlægning og indsatsplaner. Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Desuden har der været afholdt et fælles politisk møde mellem Klima- og Miljøudvalget og Skive Kommunes udvalg den 11. november 2015, og spørgsmålet har været drøftet i Grundvandsforum den 13. november 2015.

På baggrund af ovenstående drøftelser og møder udarbejdede forvaltningen et forslag til administrativ praksis ved indsatser for nitrat i grundvandet, se bilag 4.

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 17. marts 2016 ([sag nr. 14](#)), at indsatsen overfor nitrat skal følge modellen "Ny Viborg model". I det efterfølgende dagsordenspunkt ([sag nr. 15](#)) besluttede Klima- og Miljøudvalget at sende det reviderede forslag til indsatsplan, hvor "Ny Viborg model" var indarbejdet, i offentlig høring.

### Høringssvar

I høringsperioden er der kommet 3 høringssvar. I bilag 2 er svarene refereret sammen med Viborg Kommunes bemærkninger og ændringer i indsatsplanen. De indsendte høringssvar er vedlagt i deres fulde ordlyd som bilag 3.

De 3 høringssvar har drejet sig om følgende:

1. Der efterlyses en bedre beskrivelse og begrundelse for den valgte indsats overfor nitrat: Indsatsplanens tekst er revideret for at blive mere fyldestgørende.
2. Det foreslås at vælge indsatser, der i mindre grad belaster landbruget.
3. Der er sket ændringer i lovgivningen, som indsatsplanen bør referere til.

### Behandling af høringssvarene

De enkelte rettelsers fremgår af oversigten over høringssvar bilag 2 og er markeret med rød skrift i indsatsplanen bilag 1.

Ad. 1

I det reviderede forslag er "Ny Viborg model" indarbejdet, således at vandværkernes indsats overfor nitrat skal starte allerede ved 10 mg/l i stedet for 20 mg/l, dels for at sikre en så betids indsats, at grænseværdien for nitrat ikke overskrides på et senere tidspunkt, dels for at reducere omfanget af den indsats der pålægges landbruget i form af arealrestriktioner og at sikre, at den ikke sker ukompenseret. I forhold til det indsatsområde Staten har udpeget, er området hvor der skal gøres en ekstra indsats overfor nitrat desuden reduceret med. ca. 30%.

Ad. 2

Giver ikke anledning til ændringer.

Ad. 3

Henvisninger til lovgivning er opdateret.

Tekst i indsatsplanens redegørelsesdel er revideret og præciseret for at blive mere fyldestgørende.

Herudover er der foretaget redaktionelle rettelser som følge af, at indsatsplanen går fra at være forslag til endelig.

Efter udvalgmødet orienterer forvaltningen dem, der har indsendt høringssvar, direkte om Viborg Kommunes reaktion på høringssvarene.

### **Orientering af Grundvandsforum**

I henhold til bekendtgørelse om indsatsplaner § 6, skal kommunalbestyrelsen forelægge det reviderede forslag til indsatsplan for koordinationsforum til orientering inden den endelige vedtagelse. Grundvandsforum ved Viborg Kommune er forud for udvalget møde orienteret om, at indsatsplanen forelægges Klima- og Miljøudvalget, og at indsatsplanen m.v. kan ses på Viborg Kommunes hjemmeside.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at det indstiller til Byrådet,

at indsatsplanen vedtages endeligt, som den nu foreligger.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at indsatsplanen vedtages endeligt, som den nu foreligger

Flemming Gundersen stemte imod, idet han overordnet er imod planen, fordi landbruget får lov at udlede for meget nitrat. Fordi det oprindeligt udpegede OSD-område med særlig indsats er blevet indskrænket, og fordi den nye retningslinje betyder, at en eventuel forbedret vandkvalitet, betalt af forbrugerne, kan omsættes til øget nitratudledning fra landbruget.

### **Bilag**

Indsatsplan Viborg Nord

Høringssvar samlet

Oversigt bemærkninger i 2. høringsperiode 2016

Redegørelse Ny-Viborg model

## Punkt 9: Vedtagelse af Indsatsplan for Skive-Stoholm 2016

12/110081

### Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 17. marts 2016 ([sag nr. 16](#)), at forslag til Indsatsplan for beskyttelse af drikkevandet i OSD-Skive-Stoholm blev sendt i 12 ugers offentlig høring. I høringsperioden er der kommet 1 høringssvar.

På baggrund af høringssvaret, er indsatsplanen rettet til og forelægges hermed til godkendelse – bilag 1. Området indsatsplanen omfatter er vist på indsatsplanens forside.

### Politisk behandling

Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit møde den 26. marts 2015 ([sag nr. 8](#)) vedtagelse af Indsatsplan for beskyttelse af drikkevandet for Skive-Stoholm-området.

Udvalget besluttede på mødet at udsætte sagen med henblik på nærmere undersøgelse af, hvilke konsekvenser Vejlemodellen vil få for indsatsplanen.

Klima- og Miljøudvalgets drøftede på mødet den 1. oktober 2015 Vejlemodellen ([sag nr. 17](#)). Det blev besluttet, at man vil indhente Grundvandsforums vurdering af henholdsvis Viborg- og Vejlemodellen. På samme møde havde udvalget besøg af Naturstyrelsens grundvands-rejsehold (sag nr. 9), som orienterede omkring kortlægning og indsatsplaner. Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen til efterretning.

Desuden har der været afholdt et fælles politisk møde mellem Klima- og Miljøudvalget og Skive Kommunes udvalg den 11. november 2015, og spørgsmålet har været drøftet i Grundvandsforum den 13. november 2015.

På baggrund af ovenstående drøftelser og møder udarbejdede forvaltningen et forslag til administrativ praksis ved indsatser for nitrat i grundvandet (bilag 2).

Klima- og Miljøudvalget besluttede på sit møde den 17. marts 2016 ([sag nr. 16](#)), at indsatsen overfor nitrat skal følge modellen ”Ny Viborg model”. I det efterfølgende dagsordenspunkt (punkt. 16) besluttede Klima- og Miljøudvalget, at sende det reviderede forslag til indsatsplan, hvor ”Ny Viborg model” var indarbejdet, i offentlig høring.

### Høringssvar

I høringsperioden er der kommet 1 høringssvar. I bilag 3 er svarene refereret sammen med Viborg Kommunes bemærkninger og ændringer i indsatsplanen. Det indsendte høringssvar er vedlagt i dets fulde ordlyd som bilag 4.

Høringssvaret påpeger at der er sket ændringer i lovgivningen, som indsatsplanen bør referere til.

### Behandling af høringssvaret

De enkelte rettelser fremgår af oversigten over høringssvar bilag 3, og er markeret med rød skrift i indsatsplanen bilag 1. Henvisninger til lovgivning er opdateret.

Herudover er teksten i indsatsplanens redegørelsesdel er præciseret at vandværkernes således at det tydeligt fremgår at indsats overfor nitrat skal starte allerede ved 10 mg/l i stedet for 20 mg/l, dels for at sikre en så betids indsats, at grænseværdien for nitrat ikke overskrides på et senere tidspunkt, dels for at reducere omfanget den indsats der pålægges landbruget i form af arealrestriktioner og at sikre at den ikke sker ukompenseret. Der er desuden fortaget redaktionelle rettelser som følge af, at indsatsplanen går fra at være forslag til endelig.

Efter udvalgmødet orienterer forvaltningen dem der har indsendt høringssvar direkte om Viborg Kommunes reaktion på høringssvarene.

### Orientering af Grundvandsforum

I henhold til bekendtgørelse om indsatsplaner § 6, skal kommunalbestyrelsen forelægge det reviderede forslag til indsatsplan for koordinationsforum til orientering inden den endelige vedtagelse. Grundvandsforum ved Viborg Kommune er orienteret om, at indsatsplanen forelægges Klima- og Miljøudvalget, og at indsatsplanen m.v. kan ses på Viborg Kommunes hjemmeside.

### Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at det indstiller til Byrådet,

**at** indsatsplanen vedtages endeligt, som den nu foreligger.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

**at** indsatsplanen vedtages endeligt, som den nu foreligger.

Flemming Gundersen stemte imod, idet han overordnet er imod planen, dels fordi landbruget får lov at udlede for meget nitrat, dels fordi den nye retningslinje betyder, at en eventuel forbedret vandkvalitet, betalt af forbrugerne, kan omsættes til øget nitratudledning fra landbruget.

## **Bilag**

Indsatsplan for OSD-Skive Stoholm

Redegørelse Ny-Viborg model

Samlede høringssvar

Indsendte høringsvar i fuld længde

# **Punkt 10: Offentliggørelse af vandområdeplaner for 2015-2021 (orienteringssag)**

16/35628

## **Sagsfremstilling**

Styrelsen for vand- og Naturforvaltning (SVANA) offentliggjorde den 27. juni 2016 vandområdeplaner for anden planperiode (2015-2021) med tilhørende bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer samt høringsnotater og sammenfattende redegørelser.

Med offentliggørelsen erstatter vandområdeplanerne de hidtidige vandplaner 2009-2015.

## **Baggrund**

Vandområdeplanerne er en samlet planlægning for at forbedre det danske vandmiljø. Planerne skal sikre renere vand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Vandområdeplanerne for anden planperiode er baseret på en opdatering og videreførelse af vandplanerne for første planperiode.

De nye vandområdeplaner er et informationsredskab, der beskriver, hvordan Danmark implementerer EU's vandrammedirektiv. Indholdet i vandområdeplanerne og det tilhørende MiljøGIS-kort er dermed ikke bindende. Det bindende indhold i implementeringen af vandrammedirektivet er i stedet udmøntet i bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer og en række andre bekendtgørelser.

De nye planer er udarbejdet med hjemmel i lov om vandplanlægning, der ikke indeholder bestemmelser om kommunale vandhandleplaner. Kommunerne skal derfor ikke udarbejde vandhandleplaner for indeværende planperiode, 2015-2021.

Den konkrete vandplanlægning omfatter alle de konkret afgrænsede vandområder, der fremgår af MiljøGIS. For øvrige vandområder varetages hensynet til tilstanden gennem myndighedernes administration af sektorlovgivningen.

Det samlede planmateriale kan ses på [www.svana.dk](http://www.svana.dk).

## **Organisering**

Opgaven med at udarbejde og gennemføre de danske vandområdeplaner er fordelt mellem Staten, Miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for Vand og Naturforvaltning og kommunerne.

Staten udarbejder vandområdeplaner med tilhørende bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer. Vandområdeplanerne med bekendtgørelser fastsætter miljømål for alle vandområder, som er omfattet af vandplanlægningen, og indsatsprogrammerne angiver, hvordan miljømålene nås.

Miljø- og fødevareministeren er vanddistriktsmyndighed og har det overordnede ansvar for, at vandområdeplanerne bliver udarbejdet, og for at miljømålene bliver opfyldt.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) varetager den praktiske opgave med at udarbejde vandområdeplaner og bekendtgørelser.

Kommunerne skal udmønte hovedparten af indsatsprogrammerne i praksis.

## **Vandområdedistrikter og hovedvandoplande**

Danmark er inddelt i 4 vandområdedistrikter, som igen er underopdelt i 23 hovedvandoplande. I Viborg Kommune ligger hovedvandopland Randers Fjord og hovedvandopland Limfjorden, som begge ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Der er udarbejdet én vandområdeplan pr. vandområdedistrikt.

## **Indsatser i Viborg Kommune 2015-2021**

Indsatsprogrammet for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn fremgår af bekendtgørelse om indsatsprogrammer. Indsatsprogrammet indeholder en henvisning til de grundlæggende foranstaltninger og omfatter supplerende foranstaltninger, som skal gennemføres for at nå miljømålene for de målsatte vandområder.

Grundlæggende foranstaltninger er minimumsindsatser, der gennemfører EU-lovgivning, og som allerede er fastsat i sektorlovgivningen, samt evt. yderligere foranstaltninger, der er nødvendige med henblik på gennemførelse af EU-forpligtelser. Den eksisterende miljølovgivning indeholder i vidt omfang grundlæggende foranstaltninger, der har til

formål at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet. Det gælder fx lovgivning og bekendtgørelser, der gennemfører nitratdirektivet, badevandsdirektivet, drikkevandsdirektivet og byspildevandsdirektivet.

Supplerende foranstaltninger er generelle eller konkrete indsatser ud over de grundlæggende foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre vandforekomster (søer, vandløb, kystvande og grundvand) og er nødvendige for at opfylde de konkret fastlagte miljømål. Indsatser i Viborg Kommuner er gennemgået herunder.

#### Vandløb – konkrete indsatser

Foranstaltninger til opfyldelse af miljømål for vandløb omfatter restaureringer m.v. samt begrænsning af forurening fra punktkilder. Der er i alt 60 vandløbsrestaureringsindsatser i Kommunen. Indsatserne består af Kommunens og vandrådenes eget forslag fra 2014 samt overførte ikke-realiserede indsatser fra vandplan 2009-2015. En oversigt over enkelte vandløbsindsatser fremgår af bilag 1.

#### Søer – konkrete indsatser

Foranstaltninger til opfyldelse af miljømål for søer omfatter restaureringer og reduktion af fosfortilførsel gennem etablering af vådområder samt begrænsning af forurening fra punktkilder. Der er én sørestaureringsindsats i Kommunen. Indsatsen, der vedrører Ormstrup Sø, er overført fra vandplan 2009-2015. For reduktion af fosfortilførslen er indsatsen ikke udmøntet på kommuneplan. Minimumreduktion af fosfortilførsel er sat til 1.720 kg P/år for Limfjorden og til 850 kg P/år for Randers Fjord. Den kommunevise opdeling af vådområdeindsatsen foregår i vandoplandsstyregrupper som består af politiske repræsentanter fra hver kommune i hovedvandoplandet.

#### Kystvande – konkrete indsatser

Foranstaltninger til opfyldelse af miljømål for kystvande omfatter reduktion af kvælstoftilførsel fra hovedvandoplande til kystvande gennem etablering af vådområder og gennemførelse af lavbundsprojekter samt begrænsning af forurening fra punktkilder. For reduktion af kvælstoftilførslen er indsatsen ikke udmøntet på kommuneplan. For etablering af vådområder er reduktionen sat til 361 ton N/år for Limfjorden og til 111 ton N/år for Randers Fjord. For etablering af lavbundsprojekter er reduktionen sat til 36 ton N/år for Limfjorden og til 17 ton N/år for Randers Fjord. Den kommunevise prioritering og fordeling af vådområdeindsatsen foregår i vandoplandsstyregrupper, som består af politiske repræsentanter fra hver kommune i hovedvandoplandet.

#### Punktkilder (spildevand) – konkrete indsatser

Foranstaltninger til begrænsning af forurening fra punktkilder gennemføres over for regnbetingede udløb, renseanlæg og spredt bebyggelse. Der er 9 indsatser ved regnbetingede udløb i Kommunen, 2 indsatser ved renseanlæg og 9 indsatser i områder med spredt bebyggelse. Størstedelen af indsatserne er overført fra vandplan 2009-2015. En oversigt over de enkelte spildevandsindsatser fremgår af bilag 2.

### **Vandråd**

Etablering af lokale vandråd er et tiltag, som skal sikre større lokal inddragelse af interessenter i arbejdet med vandområdeplanerne. Der blev nedsat vandråd i 2014 som en del af forarbejdet til vandområdeplanerne for 2015-2021. Her udarbejdede kommuner og vandråd forslag til, hvilke vandløbsstrækninger der skal påføres indsatser, samt hvilke indsatser der skal anvendes i perioden 2015-2021.

Som en del af aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken vil der frem mod 2018 blive foretaget en gennemgang af de vandløb, der indgår i vandområdeplanerne. Kommuner og vandråd bliver inddraget i dette arbejde. Det forventes, at der på baggrund af dette arbejde vil blive foretaget en ændring af de vandløb, der er med i vandområdeplanerne.

### **Høringssvar til vandområdeplaner**

I forbindelse med udarbejdelse af vandområdeplanerne var et udkast til planerne i offentlig høring i 6 måneder fra december 2014 til juni 2015. Viborg Kommune indsendte høringssvar i forbindelse med høringen.

SVANA modtog ca. 7.000 høringssvar. På baggrund heraf har SVANA taget stilling til, om det skulle medføre en ændring af planerne. SVANA har i den forbindelse lavet et høringsnotat, der forholder sig emnemæssigt til de indkomne høringssvar.

Af væsentlig politisk interesse for Viborg Kommunes høringssvar kan følgende nævnes:

- Kommunens anmodning om at fastholde fokus på landbrugserhvervets muligheder må siges at være imødekommet. Således er der med aftalen om Fødevarer- og landbrugspakken gennemført et paradigmeskifte for miljøreguleringen af landbruget. Det skal tilføjes, at mange af høringssvarene har haft fokus på landbrugserhvervets muligheder.

· I Kommunens høringssvar blev øget vandløbsvedligeholdelse foreslået som virkemiddel. Dette forslag er ikke imødekommet. Begrundelsen er, at der som led i Aftale om Vækstplan for Fødevarer fra april 2014 blev besluttet, at ændret vandløbsvedligeholdelse ikke skal indgå som aktivt virkemiddel i vandområdeplanen for anden planperiode. Virkemidlet er derfor ikke indeholdt i virkemiddelkataloget, og der er ikke fastlagt indsatser med ændret vandløbsvedligeholdelse til at forbedre vandløbenes tilstand. Kommunerne har dog fortsat et ansvar for tilrettelæggelse af vedligeholdelse af vandløb indenfor rammerne af vandløbsloven.

· I Kommunens høringssvar blev der ønsket en præcisering af, i hvilket omfang frivillighed er en forudsætning for realisering af indsatsprogrammet. SVANA har overordnet præciseret, at det er et grundlæggende udgangspunkt, at lodsejerne skal gennemføre projekter på frivillig basis. Af høringsnotatet fremgår, at de fastlagte vandløbsindsatser er bindende for kommunerne, idet de er vurderet nødvendige for at sikre opnåelse af vandrammedirektivets miljømål om god tilstand. Kommunerne er derfor forpligtede til at gennemføre alle fastlagte vandløbsindsatser, uanset om der kan opnås frivillig medvirken fra lodsejere. For kvælstofvådområder, fosforvådområder og udtagning af lavbundsarealer hviler indsatsen ifølge aftalen mellem Miljø- og Fødevareministeriet og Kommunernes Landsforening (KL) om vådområde- og fosforrådsindsatsen 2010-2015 på frivillighed – som altovervejende hovedregel. Aftalen er i februar 2016 udvidet til også at gælde 2016, mens rammerne for en aftale for perioden 2017-2021 drøftes med KL. Der kan undtagelsesvist anvendes ekspropriation, og det fremgår af aftalen, at anvendelsen af ekspropriationsinstrumentet skal begrænses til et absolut minimum. Yderligere er det i aftalen tilkendegivet, at ekspropriation kan anvendes i særlige tilfælde, hvor enkelte lodsejere er til hindring for gennemførelsen af et større sammenhængende projekt. Dette er en fortsættelse af principperne for vådområdeindsatsen under vandplanen 2009-2015.

· Passageforholdene ved Tangeværket er ikke nævnt i Kommunens høringssvar. Der er imidlertid en række andre høringssvar, der har berørt emnet. Af høringsnotatet fremgår, at der er mange og ofte modstridende interesser i en eventuel løsning, og at: ” *Vurderingen af en eventuel indsats ved Tangeværket er foreløbigt udskudt, idet resultaterne af et lokalt arbejde for at beskrive løsningsforslag afventes.* ”

Høringsnotatet på 362 sider kan ses på [www.svana.dk](http://www.svana.dk).

### **Forvaltningens bemærkninger**

Kommunen vil inddrage berørte lodsejere i forbindelse med implementering af indsatserne i vandområdeplanen. Der vil blive gennemført forundersøgelser og konsekvensvurderinger af omfanget af potentielle negative effekter, ligesom projekterne ved realisering vil være omfattet af lovgivningens normale bestemmelser om offentlighed og klagemuligheder.

Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive orienteret om arbejdet.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Orienteringen blev taget til efterretning.

### **Bilag**

Oversigt over vandløbsindsatser i Viborg Kommune i vandområdeplaner 2015-2021

Oversigt over spildevandsindsatser i Viborg Kommune i vandområdeplaner 2015-2021

# Punkt 11: Lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro

16/11401

## Sagsfremstilling

Den 13. april 2016 ([sag. nr. 18](#)) vedtog Byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om finansiering af en forundersøgelse af lokale indsatsmuligheder for klimatilpasning ved høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro.

Forundersøgelsesrapporten, som er udarbejdet af konsulentfirmaet Rambøll, er nu færdig. Rapporten er vedlagt som bilag 5. Bilag 1-4 er kortbilag til rapporten.

Problemstillingen vedrørende høj vandstand i Gudenå ved Bjerringbro er nærmere beskrevet i bilag 6.

## Resultat af forundersøgelsen

### Overordnede konklusioner

Rapporten peger overordnet på 3 former for højvandssikringskonstruktioner, som der kan arbejdes videre med.

- Etablering af dige
- Terrænhævning
- Etablering af spuns

De 3 typer kan kombineres, hvor det er ønskeligt. Tiltagene er udvalgt ud fra, at de ikke skal påvirke:

- områderne umiddelbart op- og nedstrøms Bjerringbro med højere vandstande (det ville potentielt kunne være effekten af en lokal højvandssikring)
- fri passage for dyr
- kulturelle og sportslige aktiviteter.

Rapporten konkluderer, at opmagasinering af vand opstrøms Bjerringbro ikke er tilstrækkeligt til at løse problemerne ved høj vandstand. Tilsvarende vil en lokal udvidelse af vandløbsprofilen ikke være tilstrækkeligt til at løse problemerne ved høj vandstand.

I forhold til problemer foranlediget af høj grundvandsstand påpeger rapporten, at den terrænnære grundvandsstand i de berørte områder er i hydraulisk kontakt med Gudenåen. Det betyder, at en høj vandstand i Gudenå sandsynligvis vil resultere i et højt grundvandsspejl. Undergrunden består i de øverste 5-10 meter primært af sand, og derfor forplanter et højt vandspejl i Gudenåen forholdsvis hurtigt til det terrænnære grundvandsspejl. Det betyder, at det kan være vanskeligt at udføre en velfungerende grundvandssenkning.

En grundvandssenkning kan ske som en lokal punktsenkning ved omfangsdræn på den enkelte grund eller som en senkning over et større område (områdesenkning). En områdesenkning skal dog overvejes meget nøje, idet den vil påvirke grundvandsforholdene i et større område. Desuden kan det med de meget sandede aflejringer være kompliceret at sikre, at grundvandet kan holdes nede til den ønskede sikringskote, grundet vands høje transporthastighed i sand og grundvandstrykket i området.

### Konkrete indsatsmuligheder

Der er vurderet indsatsmuligheder for 4 områder, der svarer til risikoområde 5, 7 og 8 i Kommunens klimatilpasningsplan. De 4 områder er nærmere beskrevet i rapporten og er vist på kortet i bilag 1.

**Område A:** Gudenå umiddelbart vest for Møllebækkens udløb

**Område B:** Møllebækken

**Område C:** Gudenå umiddelbart øst for Møllebækkens udløb

**Område D:** Gudenå langs Grundfos

Beslattes det at gennemføre højvandssikring i disse områder, foreslås det at ske enten ved diger eller ved en generel hævnings af terrænet i udsatte områder eller ved en kombination af disse:

A. I **område A** vil højvandssikringen skulle anlægges i private haver. Her anbefales enten et dige ned mod Gudenåen eller en generel terrænhævning af haverne ned mod Gudenåen for to villaejendomme. Begge indsatsmuligheder vil medføre en betydelig indgriben i de private haver. Diger og terrænhævninger vil blokere de naturlige strømningsveje af overfladevand fra de bebyggede områder i Bjerringbro mod Gudenåen. Desuden vil der kunne trænge vand fra Gudenåen

gennem digerne ved længere perioder med høj vandstand i Gudenåen. Derfor er der behov for at dræne på bagsiden af digerne og pumpe afdrænet vand til Gudenåen.

B. Langs Møllebækken, **område B**, er det ikke pladsmæssigt muligt at etablere højvandssikring i form af diger. Her anbefales, at der anlægges en spunsvæg langs Møllebækken. Dette vil ændre markant på det nuværende æstetiske indtryk af området. Et alternativ kan være at hæve terrænet både langs cykelstien og i de private haver. Det er dog ikke umiddelbart muligt at hæve terrænet, hvor cykelstien krydser broen, da broen er for lav til dette. Der kan dog gennemføres en kombineret løsning, hvor der anlægges spuns langs Møllebækken ved broen og terrænhæves langs de øvrige strækninger af Møllebækken.

C. I **område C** foreslås etablering af et dige på den vestlige del af strækningen lige syd for de private haver. På det offentlige rekreative areal ved Sol- og Vandtrappen foreslås en terrænhævning anlagt, så dette areal kan bibeholde sin nuværende funktion. Det er også muligt enten at anlægge diger eller foretage en terrænhævning langs hele strækningen.

D. I **område D** anbefales enten et dige på sydsiden af Martin Bachs Vej eller en terrænhævning. Her forventes det nuværende afløbssystem langs Martin Bachs Vej og ved Grundfos at kunne sikre dræning af bagvand og indtrængende vand gennem højvandssikringen. Dette skal undersøges nærmere i et detailprojekt.

Høje vandstande i Gudenåen og Møllebækken vil resultere i, at udledningskapaciteten for udløb fra regnvandskloakken reduceres. Dette kan medføre oversvømmelser fra regnvandskloakken i kloakoplandene, da regnvandet ikke vil kunne afledes. Det anbefales at få klarlagt denne udfordring og mulige løsninger nærmere i samarbejde med Energi Viborg Vand A/S, så dette kan indtænkes i eventuelle detailprojekter for højvandssikring.

### Økonomi

Der er udarbejdet økonomiske anlægsoverslag for de enkelte indsatsmuligheder. Det har en begrænset indvirkning på de økonomiske overslag, om områderne sikres mod en 10 års, 20 års eller 50 års hændelse. Derfor anbefales det også ud fra økonomiske betragtninger at vælge et sikringsniveau i den høje ende.

Nedenfor er angivet de forventede økonomiske omkostninger til højvandssikring af de fire nævnte områder:

- A. Område A: 0.45 – 0.65 mio. kr. ekskl. moms (dige billigst, terrænhævning dyrest)
- B. Område B: 1.35 – 1.15 mio. kr. ekskl. moms (dyrest når der etableres dige i område A)
- C. Område C: 0.75 – 3.5 mio. kr. ekskl. moms (afhænger af sikringens omfang og metode)
- D. Område D: 1.4 – 2.3 mio. kr. ekskl. moms (dige billigst, terrænhævning dyrest)

Det fremgår af rapporten, at udgiftsfordelingen til etablering af højvandssikringen skal undersøges og vurderes nærmere.

### Forvaltningens vurdering

Med baggrund i rapporten og den overordnede forudsætning om, at der skal arbejdes med lokale og hurtigt realiserbare løsninger vurderes, at det ikke er hensigtsmæssigt at arbejde videre med alternative indsatsmuligheder i form af opmagasinering af vand, udvidelse af vandløbsprofilen og områdesænkning af grundvandspejlet for at løse problemerne med høj vandstand.

Udvidelse af vandløbsprofilen kan dog evt. indgå i sammenhæng med et projekt til forbedring af gydemulighederne for laksefisk.

På den baggrund vurderer forvaltningen, at der hvis der ønskes en lokal forholdsvis hurtig afværgeindsats bør der arbejdes videre med de nævnte indsatsmuligheder i form af diger, terrænhævninger og spunsning.

I den sammenhæng vurderer forvaltningen, at de anslåede økonomiske omkostninger til terrænhævninger muligvis kan mindskes, forudsat det er muligt at minimere omkostninger til jordflytning.

Med rapporten er der ikke taget stilling til, om det er muligt at opnå de nødvendige myndighedstilladelser til at etablere de foreslåede tiltag. Det er dog forvaltningens umiddelbare vurdering, at de nødvendige myndighedstilladelser kan meddeles på visse betingelser. Myndighedsbehandlingen afventer et egentligt detailprojekt.

Generelt gælder, at grundejer har ansvaret for klimatilpasning og -sikring på privat grund, mens kommunerne har ansvaret for offentlige arealer. Dertil kommer, at spildevandsselskabet har ansvaret for afledning af spildevand og regnvand fra Bjerringbro. Ansvarsfordelingen ved en konkret problemstilling afhænger af forholdene i den enkelte sag.

Ved den konkrete problemstilling i Bjerringbro vil det især være nogle få grundejere, enkelte veje samt en cykelsti, der vil få gavn af et klimatilpasningsprojekt med de foreslåede indsatser. Da der er meget få fortilfælde, er forvaltningen usikker

på, om kommunalfuldmagtsregler, almennyttækriteriet m.v. muliggør, at Kommunen kan beslutte helt eller delvist at finansiere et konkret klimatilpasningsprojekt, som det er beskrevet i forundersøgelsen. Forvaltningen har forhørt sig hos en advokat og er bl.a. blevet anbefalet at spørge SVANA (det tidligere Naturstyrelsen) og Statsforvaltningen.

En evt. bevillingssag om detailprojektering m.v. afventer derfor en yderligere belysning af spørgsmålet om ansvarsfordeling.

Da en stor del af en evt. projekt skal foregå på privat grund, finder forvaltningen det hensigtsmæssigt at orientere berørte lodsejere om indholdet af rapporten og høre lodsejernes holdning.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø anbefaler,

at forvaltningen afklarer problemstillingen angående ansvarsfordeling og holder et møde med ejerne af de berørte arealer

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

## **Bilag**

Oversigtskort

Kort over eksisterende forhold

Kort over oversvømmelsesniveauer

Højdemodelkort

Forundersøgelsesrapport

Baggrundsnotat

## Punkt 12: Gennemførelse af den kommunale indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2016 (bevillingssag)

15/32075

### Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den [20. marts 2013 \(sag nr. 12\)](#), at forvaltningen bemyndiges til, inden for den årlige rammebevilling og efter sædvanlig administrationspraksis, at ansøge om og gennemføre forundersøgelser og realiseringsprojekter inden for tilskudsordningerne til vand- og naturplanprojekter. Projekterne gennemføres inden for de bevillingsmæssige tilsagn, som Staten meddeler til de enkelte projekter.

### Processen for gennemførelse af projekterne

Den overordnede styring af proces for vådområdeprojekterne med bl.a. prioritering og igangsætning af projekterne foretages i hhv. Limfjordsrådet og Gudenåkomiteen, i disses egenskab af vandoplandsstyregrupper, mens de enkelte kommuner selv prioriterer indsatsen indenfor Kommunens grænser på øvrige områder.

I alle tilfælde er det den enkelte kommune, der er projektejer for de projekter, der geografisk ligger i kommunen. Administrationsmodellen for gennemførelse af indsatsen for næsten alle vand- og naturplanprojekter indebærer, at Kommunen indledningsvist ansøger Staten om tilskud til gennemførelse af en forundersøgelse, inden for en ansøgt økonomisk ramme. Hvis ansøgningen imødekommes, lægger Kommunen ud for udgifterne, hvilket finansieres over anlægsbevillingen. Kommunens udgifter til forundersøgelsen søges herefter refunderet fra Staten og indgår på anlægskontoen gennem en indtægtsbevilling, når forundersøgelsen er gennemført og regnskabet godkendt.

Hvis forundersøgelsen konkluderer, at en indsats vil medføre den ønskede forbedrende effekt, samt at de økonomiske omkostninger hertil vil stå i rimeligt forhold til effekten, skal Kommunen søge om tilskud til realisering af et projekt. I lighed med forundersøgelsen lægger Kommunen ud for anlægsudgifterne, og når realiseringen er gennemført, søges Staten om udbetaling af de afholdte udgifter inden for den økonomiske ramme og på baggrund af et godkendt regnskab. Indtægten tilgår anlægskontoen gennem en indtægtsbevilling.

Tidsrammen for gennemførelse af forundersøgelser og efterfølgende realiseringer kan variere fra omkring 1 år for de mindre projekter til flere (mange!) år for store, komplicerede vådområdeprojekter. På grund af denne tidsmæssige forskydning mellem Kommunens påbegyndelse af forundersøgelser og efterfølgende realiseringer har forvaltningen behov for at have et beløb til rådighed for finansiering af Kommunens udlæg, indtil udlæggene refunderes af Staten.

Sørestaurering samt indsatsen på spildevandsområdet administreres ikke efter denne model.

### Opgaven i 2016 - 2017

#### Vådområder

I 2016-2017 forventes indsatsen efter den generelle administrationsmodel at omfatte:

- Igangsætning af 1-2 forundersøgelser af mulige vådområdeprojekter
- Færdiggørelse af én igangværende forundersøgelse af et muligt vådområdeprojekt
- Realisering af 3-4 igangværende vådområdeprojekter fortsættes

#### Vandløbsrestaureringer

I 2016-2017 forventes indsatsen efter den generelle administrationsmodel at omfatte:

- Afslutning af forundersøgelser fra første vandplanperiode (2009-2015)
- Afslutning af projekt til realisering af vandløbsindsatser i Nørreå-systemet
- Igangsætning af forundersøgelser af en del af de vandløbsrestaureringer som er indeholdt i indsatsprogrammet under Vandområdeplaner 2015-2021
- Realisering af 7 igangværende vandløbsprojekter fortsættes.

#### Naturplanprojekter

I 2016-2017 forventes indsatsen efter den generelle administrationsmodel at omfatte:

- Igangsætning af 1-2 forundersøgelser af mulige hydrologiprojekter
- Realisering af 3-4 igangværende hydrologiprojekter søges fortsat.

Udvalget orienteres løbende om arbejdet med de konkrete forundersøgelser og realiseringsprojekter. Forvaltningen udarbejder desuden årligt en opgørelse over den hidtidige indsats, og de forventede aktiviteter i det kommende år senest forelagt udvalget den 7. januar 2016 ([sag nr. 15](#)).

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

**at** der gives en anlægsudgiftsbevilling på 8.000.000 kr. til kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter” med rådighedsbeløb i 2016.

**at** anlægsudgiften på 8.000.000 kr. i 2016 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2016 til projektet ”Natura 2000 og vandplanprojekter”.

**at** der gives en anlægsindtægtsbevilling (anlægstilskud) på 8.000.000 kr. til kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter indtægter” med rådighedsbeløb i 2016.

**at** anlægsindtægten på 8.000.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb i 2016 på kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter indtægter” med 8.000.000 kr.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

**at** der gives en anlægsudgiftsbevilling på 8.000.000 kr. til kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter” med rådighedsbeløb i 2016.

**at** anlægsudgiften på 8.000.000 kr. i 2016 finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget på investeringsoversigten for 2016 til projektet ”Natura 2000 og vandplanprojekter”.

**at** der gives en anlægsindtægtsbevilling (anlægstilskud) på 8.000.000 kr. til kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter indtægter” med rådighedsbeløb i 2016.

**at** anlægsindtægten på 8.000.000 kr. finansieres ved nedsættelse af rådighedsbeløb i 2016 på kontoen ”Natura 2000 og vandplanprojekter indtægter” med 8.000.000 kr.

## Punkt 13: Anlæg af græsplæne i beskyttet natur ved Nørresø - matr.nr. 6bu og 6cn Overlund By, Asmild

16/26836

### Sagsfremstilling

- Klima- og Miljøudvalget har tidligere behandlet sagen på møde den 1. september 2016 ([sag nr. 8](#)). Udvalget besluttede, at sagen udsættes med henblik på at belyse sagen nærmere.

- Oversigtskort er vedlagt som bilag 1 og søregulativet som bilag 2.

- Baggrund og sagsgang fremgår af sagsfremstillingen fra den 1. september 2016. Nedenfor er forholdet mellem eksisterende havearealer, der ikke er omfattet af den generelle beskyttelsesordning, og Nørresø, der pga. størrelse og naturindhold er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, præciseret.

### Lovgrundlag

Praksis i Natur- og Miljøklagenævnet fastlægger, at ansøgninger om lovliggørelse skal behandles, som om det ansøgte ikke var udført.

#### *Naturbeskyttelseslov*

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er alle søer over 100 m<sup>2</sup> med dertilhørende vådbunds-bredzone beskyttet imod alle former for tilstandsændringer. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter. Eksisterende havearealer er ikke omfattet af den generelle beskyttelsesordning, men inddragelse af beskyttede arealer til nye haveanlæg er omfattet af den generelle beskyttelsesordning.

Naturbeskyttelseslovens § 65 giver Kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra § 3, f.eks. når der ud fra en konkret vurdering er tale om en ændring til naturens fordel.

Inden for søbeskyttelseslinjen kræver bl.a. terrænændringer dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 om forbud inden for søbeskyttelseslinjen. Formålet med beskyttelseslinjen er at sikre søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningsveje for planter og dyr. Der er søbeskyttelseslinje på hele grunden.

Det er Kommunens praksis at vurdere terrænændringer svarende til et spadestik som værende af underordnet betydning, hvorefter det ikke kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16.

Desuden kan Kommunen – hvis der kræves dispensation – ifølge Miljøministeriets vejledning om naturbeskyttelsesloven være mest restriktiv ved en sø med uberørte omgivelser, hvilket medfører, at Kommunen kan have en mere lempelig dispensationspraksis her i byen end i det åbne land.

#### *Søregulativ/vandløbslov*

Søregulativet fra 1981 er udarbejdet i henhold til bl.a. vandløbsloven og beskriver bl.a. regulering af bredzonen. I regulativets pkt. D.2 er det fastlagt, at: ”Dyrkning, plantning, opfyldning, udgravning og opførelse af bygværker må ingensinde uden kommunalbestyrelsens tilladelse finde sted inden for en afstand af 8 m fra søernes øverste kant”.

### Forvaltningens vurdering

#### *Naturbeskyttelsesloven*

Nørresø er pga. størrelse og naturindhold omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, det vil sige, at søen (vandflade) og den tilknyttede bred-/vådbundszone i lovens forstand er omfattet af beskyttelsen, og at vådbundszone eller dele af denne ikke kan inddrages til nye haveanlæg.

Ud fra luftfotostudier, data fra den digitale højdemodel, besigtigelsen den 2. maj 2016 samt ejers eftersendte fotos vurderes det, at de lavest liggende dele af grunden har ligget hen med naturligt plante- og dyreliv i sammenhæng med resten af jordstykket, der har været anvendt til have, og at disse dele af grunden derfor har været omfattet af beskyttelsen.

Det vurderes, dels på baggrund af ovenstående oplysninger, dels på baggrund af ejernes partshøringssvar, at Nørresøs beskyttede bredzone med naturligt hjemmehørende vådbundsplanter mellem vandflade og haveanlæg har været ca. 1 m.

Det vurderes derudover, at etablering af rullegræs indebærer, at den beskyttede bredzone inddrages til nyt haveanlæg, hvilket er en væsentlig ændring af naturtilstanden, som kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Hele arealet mellem vandfladen og Nørresøvej er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16. Ud fra luftfotostudier, data fra den digitale højdemodel, besigtigelsen den 2. maj 2016 samt ejers eftersendte fotos vurderes det, at forvaltningen ikke med sikkerhed kan sige, at der er foretaget en terrænændring af et omfang, der kræver dispensation fra denne paragraf.

#### *Vandløbslov/Søregulativ*

Forvaltningen kender ikke baggrunden for bestemmelsen om at holde en 8 m bred zone fri for dyrkning, plantning, opfyldning, udgravning og opførelse af bygværker men vurderer, at formålet har været at sikre æstetiske og landskabelige hensyn, dyrelivets adgang til fast grund kombineret med et sædvanligt krav om muligt arbejdsbælte langs vandløb og søer. Forvaltningen vurderer derfor, at etablering af rullegræs ikke falder indenfor Søregulativets pkt. D.2.

#### *Samlet vurdering*

En forudgående besigtigelse af området ville normalt have klarlagt de faktiske forhold, og på baggrund heraf ville Kommunen have truffet afgørelse.

Da det ikke længere er muligt at kortlægge naturtilstanden inden indgrebet, må vurderingen foretages på baggrund af luftfotos, oplysninger fra lodsejerne, data fra den nationale digitale terrænmodel, nuværende terrænforhold samt plantesammensætning på naboarealerne.

Forvaltningen vurderer som beskrevet ovenfor, at etablering af rullegræs i beskyttet natur kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Samtidigt vurderes det, at en sådan dispensation ikke ville være givet, hvis der var ansøgt inden etableringen af græsplænen. Forvaltningen vurderer derfor, at der skal meddeles påbud om genetablering af naturtilstanden i en bræmme på 1 m langs søbredden jf. naturbeskyttelseslovens § 73. Genetablering af naturtilstanden langs søen kan ske ved, at rullegræsset fjernes, og man lader den naturlige flora indfinde sig af sig selv. De planter, der indfinder sig af sig selv, må gerne slås i sammenhæng med resten af arealet, men lodsejer er ikke forpligtet til det.

Forvaltningen vurderer samlet, at etablering af rullegræs på de nederste 8 m kræver tilladelse i forhold til Søregulativets forbud mod dyrkning og plantning. Da der ikke er søgt, kan forvaltningen ikke meddele en tilladelse. Der skal derfor meddeles et påbud om at fjerne rullegræsset med oplysning om, at der kan forventes en tilladelse i bræmmen mellem 1 og 8 m fra søen, hvis der søges en lovliggende tilladelse.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** udvalget beslutter at meddele påbud om genetablering inden for 1 m fra Nørresøs kant med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 73 stk. 5, og

**at** udvalget beslutter at meddele påbud om genetablering med hjemmel i søregulativets pkt. D.2, idet det samtidigt tilkendegives, at der kan forventes tilladelse til rullegræs mellem 1 og 8 m fra Nørresøs kant.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Sagen blev udsat.

### **Bilag**

Oversigtskort

Regulativ for Viborg Søerne

# Punkt 14: Ansøgning om etablering af mountainbike spor på kommunale arealer samt brug af kommunal maskinhal i Undallslund Plantage

14/55849

## Sagsfremstilling

Foreningen Viborg MTB spor har den 1. juli 2016 fremsendt ”ansøgning om etablering af mountainbike spor på kommunale arealer samt brug af kommunal maskinhal i Undallslund Plantage”, se bilag 1.

Klima- og Miljøudvalget har tidligere behandlet ansøgning fra Viborg Cykling og Hald Ege Ravnstrup KFUM om ”Forslag om etablering af 100 km mountainbikespor omkring Viborg” på møde 14. august 2014 ([sag nr. 12](#)).

Udvalget tilkendegav, at det som udgangspunkt var positivt overfor mountainbikespor på de arealer, der administreres af udvalget, og gerne bidrager til projektudviklingen.

Udvalget besluttede dog at tilbagesende sagen til kulturudvalget, da udvalget ikke mente, at projektet lå indenfor udvalgets ansvarsområde.

Kultur og Fritidsudvalget behandlede sagen. Det resulterede i, at Byrådet på møde den 22. april 2015 ([sag nr. 17](#)) gav en anlægsbevilling på 1,5 millioner fordelt med 500.000 kr. årligt i 2015-2017 til projektet.

## Baggrund og ansøgning

Efter Byrådets anlægsbevilling er de 2 cykelklubber gået sammen og har dannet foreningen Viborg MTB Spor, hvor Viborg Kommune er repræsenteret i bestyrelsen med en medarbejder fra Erhverv og Udvikling.

Viborg MTB spor har, udover de 1,5 millioner fra Viborg Kommune, søgt og fået tilsagn på yderligere 2,9 millioner fra forskellige fonde, se projektbeskrivelse i bilag 2.

Ansøgningen, som Forvaltningen modtog den 1. juli 2016, beskriver de konkrete tiltag, foreningen ønsker at etablere på arealer forvaltet af Klima og Miljøudvalget.

Der ansøges om følgende anlæg (kort og eksempler fremgår af bilag 3):

- helårs-egnet mountainbikerute af let til moderat sværhedsgrad i Undallslund, Neckelmann og Skrike Plantage.
- teknik- og børnebane i Undallslund.
- støttepunkt, i form af et byggeri, der kan tilbyde overdækket opholdsareal, enten som nybyggeri, eller i eksisterende gl. maskinhus (se bilag 4)
- mountainbikerute af moderat til svær sværhedsgrad i Ødalen, skoven nord for Bruunshåb.
- teknik-spor i mindre del af skovområdet i Ødalen.

## Forvaltningens bemærkninger

*Planmæssige forhold (se bilag 5)*

## Forvaltningens vurdering

*Overordnede forhold*

MTB-sporten har været i stor stigning i de senere år, og der er rigtigt mange brugere på de kommunale skovområder, både organiserede og uorganiserede. Forvaltningen har ligeledes oplevet en markant stigning i de organiserede løb, der afholdes på de kommunale arealer fra ingen løb i 2008 til 10 løb i 2015, hver med over 100 deltagere. Det betyder, at der, afhængigt af om der etableres spor, er rigtigt mange MTB-brugere i de kommunale skove.

Det er forvaltningens vurdering, at anlæg af specifikke MTB-spor i skovene vil medvirke positivt til at adskille brugergrupperne og derved undgå konflikter.

Ved anlæg af specifikke ruter til MTB kan andre uautoriserede ruter i samme område lukkes, så der derved kan opnås en bedre styring af brugergruppen i et område.

Det skitserede støttepunkt – enten i eksisterende bygning eller nybygget – vurderes at have en hensigtsmæssig placering i skovområdet.

Det er forvaltningens vurdering, at de ønskede anlæg er i overensstemmelse med den strategi for den overordnede prioritering af midlerne i budget 2014-2017 til naturgenopretning og friluftaktiviteter, som Klima- og Miljøudvalget

godkendte på sit møde den 28. januar 2016 ([sag nr. 10](#)).

Hovedpunktet i strategien er at: *Natur og friluftsp projekter, der fremmer Viborg Kommunes vækstmuligheder i forhold til bosætning og erhverv, prioriteres. Samt at: Bynær natur, skov og friluftaktiviteter prioriteres, .....således at de bynære muligheder for friluftsliv og rekreative aktiviteter øges.*

#### *Planmæssige forhold*

Da sporanlæggene ikke ændrer på områdernes landskabskarakter eller grundlæggende naturværdier, vurderes de ikke at være i strid med kommuneplanretningslinierne. Da man ønsker at anvende en eksisterende bygning eller bygge nyt samme sted, vurderes ønsket om at etablere støttepunkt heller ikke at være i strid med kommuneplanen.

Med baggrund i Plan 09 og strategien for Viborg Naturpark er det forvaltningens vurdering, at aktiviteterne med spor, teknikbane og støttepunkt (enten i eksisterende bygning eller i ny bygning) i Undallslund, samt spor og teknikbane i Ødalen, er i tråd med planlægningen for områderne.

Anlæg af teknik- og børnebane samt støttepunkt i Undallslund vurderes at være placeret hensigtsmæssigt i hjørnet af det skovområde, der tidligere var lejet ud til Forsvaret. Placeringen af teknikbanen vil være på en gammel byggetomt fra en af Forsvarets boliger i området.

Sporanlæg og teknikbane i Ødals-området er ligeledes placeret hensigtsmæssigt og i stor udstrækning placeret væk fra de ordinære vandreruter/skovstier. Teknik-sporet ligger relativt tæt på golfbanen, men er trukket ind i bevoksningen, så der ikke er nogen visuel kontakt mellem golfspillere og cyklister.

#### *Viborg naturpark*

Anlægget af sporene i Ødalen er en del af strategien for parken og arbejdet med at skabe gode forhold for mange forskellige brugergrupper.

#### *Myndighedstilladelser*

Det forventes, at det er muligt at opnå de krævede myndighedstilladelser.

#### **Samlet vurdering**

Samlet vil anlæg af gode sporforløb og teknikbane i Undallslund og spor og teknik-spor i Ødalen medvirke til at ”kanalisere” brugen af mountainbikes hen på de anlagte spor og væk fra andre stier. Det vurderes, at det samlet vil have en positiv effekt på brugernes oplevelse af at færdes i områderne.

#### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** udvalget godkender Viborg MTB Spors ansøgning, og

**at** forvaltningen fortsætter samarbejdet med Viborg MTB Spor om spor og baner med henblik på, at de nødvendige myndighedstilladelse kan meddeles.

#### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Flemming Gundersen stemte imod, idet han finder, at anlæggene er for omfattende indgreb i naturen og finder, at det er uvist, om det vil løse konflikten mellem de forskellige brugere af skoven.

#### **Bilag**

Ansøgning om anlæg af spor og brug af kommunal bygning

Projektbeskrivelse 100 km mtb spor i Viborg

Kort og eksempler på sporelementer

Ansøgning til Lokale og Anlægsfonden

Forvaltningens bemærkninger, planmæssige forhold

# **Punkt 15: Ansøgning om at etablere egen boring til forsyning af driften samt frakoble driften fra den nuværende vandforsyning fra Energi Viborg Vand A/S for ejendommen beliggende Aalborgvej 131, Viborg**

13/83872

## **Sagsfremstilling**

Klima- og Miljøudvalget har på mødet den 1. maj 2014, ([sag nr. 14](#)), den 3. april 2014, ([sag nr. 8](#)) og den 26. marts 2015 ([sag nr. 11](#)) behandlet ansøgning om etablering af boring og frakobling fra Energi Viborg Vand for Aalborgvej 131, 8800 Viborg.

Ansøgers ønske om at frakoble sig Energi Viborg Vand A/S og etablere en boring til driften er begrundet i økonomiske forhold.

Sagsfremstillinger fra mødet den 3. april 2014 og 1. maj 2014 og den 26. marts 2015 kan suppleres med nedenstående.

Punktet blev på møderne den 26. marts 2015 udsat med henblik på, at Bestyrelsen for EVV drøfter muligheden for eventuel prisdifferentiering for EVV's kunder.

EVV har på Bestyrelsesmøde den 20. november 2015 drøftet mulighederne for prisdifferentiering og prissammensætning, der kunne tilgodese EVV's storforbrugere. Notat til belysning af konsekvenser ved ændret takststruktur kan læses i bilag 2.

På baggrund af drøftelsen blev det på EVV's bestyrelsesmøde den 28. januar 2016 besluttet at ændre prissammensætningen, således at kubikmeterprisen nedsættes, og den faste afgift sættes op.

Klima- og Miljøudvalget har på mødet den 17. marts 2016 ([sag nr. 13](#)) godkendt de ændrede takster.

## **Vandværkets bemærkninger**

Energi Viborg Vand A/S' bemærkninger til det ansøgte er vedlagt som bilag 3. EVV nævner bl.a.:

- Isoleret set vil en tilladelse betyde et omsætningstab på 49.000 kr. årligt.

En tilladelse vil danne præcedens i tilsvarende sager. Samlet leverer EVV 90.000 m<sup>3</sup>/år til landbrug, der aftager mere end 3.000 m<sup>3</sup>/år. En frakobling af disse vil kunne resultere i højere priser for øvrige kunder

- Vandforsyningsplanens retningslinje, om at der kun gives tilladelse til en erstatningsboring, såfremt dette sker uden for vandværkets naturlige forsyningsområde, bør generelt også gælde for nyetablering af en boring til erstatning af et nuværende forbrug.

- Ejendommen ligger inden for Energi Viborg Vands vigtigste kildefelt, og det er derfor af hensyn til drikkevandskvaliteten betænkeligt at give tilladelse til en ny boring.

Sammenfattende er Energi Viborg Vand betænkelig ved den foreslåede boring, som de anser for en risiko.

## **Forvaltningens bemærkninger**

### *Konsekvenser for drikkevandskvalitet*

Forvaltningen vurderer, at der er en reel risiko for forkert sammenkobling af vandrør, når der på ejendommen findes to forsyningsanlæg. Der vil derved være en risiko for forurening af drikkevandsressourcen

### *Konsekvenser drikkevandsressource og miljøforhold*

Indvinding af vand til andre formål end forsyning med drikkevand må ikke være større, end at grundvandets kvalitet og kvantitet kan bevares på langt sigt, og at opfyldelsen af kvalitetsmålene for vandløbene ikke hindres.

Ifølge den kommende indsatsplan for OSD Viborg Nord anslås den årlige grundvandsdannelse i området til ca. 12 mill. m<sup>3</sup>/år. Hele denne vandmængde kan dog ikke tillades indvundet. Konsekvensen heraf ville være en stærkt faldende grundvandsstand og mere eller mindre udtørring af de vandløb og kilder, der naturligt fører vand bort fra området. Viborg Kommune vurderer, at den maksimalt udnyttelige grundvandsressource er 25 % af grundvandsdannelsen eller 3 mill. m<sup>3</sup>/år.

Udnyttelsen af grundvandsressourcerne skal vurderes dels i forhold til selve grundvandet, dels i forhold til vandføringen i områdets vandløb.

I Vandplan 2015-2021 sættes den maksimalt acceptable samlede indvinding til 35 % af grundvandsressourcen.

I forhold til vandløbene fastsættes af hensyn til dyre- og plantelivet en acceptabel påvirkning af den lave sommervandføring.

De meddelte tilladelser til indvinding af grundvand i oplandet udgør ca. 85 % af den ressource, der er til rådighed. Heraf står vandværkerne for langt hovedparten – 79 %.

I forhold til lave vandløbenes vandføring er den acceptable påvirkning beregnet til at være overskredet i de centrale vandløbsoplande i OSD Viborg Nord og tæt på det acceptable i flere andre oplande. I Vandområdeplan 2015-2021 er den acceptable procent for påvirkning af vandløbsoplandet øget fra 10 til 20 %. Forøgelsen af den tilladelige påvirkningsprocent er sket på baggrund af en konkret vurdering af vandløbenes tilstand sammenholdt med den vitale interesse i at indvinde grundvand til drikkevandsforsyning.

Boringen ansøges placeret i oplandet til Nørremølle Å, som i henhold til Vandområdeplan 2015-2021 er målsat som god økologisk tilstand. Den samlede indvinding må derfor i overensstemmelse med ovenstående maksimalt reducere den lave sommervandføring (medianminimum) med 20%. Den aktuelle påvirkning af medianminimum er på 26,5%, og overstiger således vandområdeplanens mål for den tilladelige påvirkning.

### **Forvaltningens vurdering**

Beslutningen om at ændre prissammensætningen, således at kubikmeterprisen nedsættes, og den faste afgift sættes op, betyder, at ansøgers merudgift ved forsyning fra vandværket frem for egen boring reduceres.

Det kan på baggrund af ovenstående desuden konkluderes, at grundvandsressourcen i OSD Viborg Nord er højt udnyttet, og at den tilladelige påvirkning af Nørremølle Å er overskredet. Det vil derfor kun være et hensyn til forsyning med drikkevand, der kan begrunde en tilladelse til yderligere indvinding.

Det er derfor forvaltningens vurdering, at der ikke foreligger nye oplysninger til sagen, der kan begrunde, at den oprindelige indstilling til Klima- og Miljøudvalget ændres.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at der meddeles afslag på ansøgning om etablering af boring til forsyning af driften på ejendommen Aalborgvej 131, Viborg

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Sagen blev udsat.

### **Bilag**

Aalborgvej 131, oversigtskort

Notat Energi Viborg vedr. konsekvenser ved udtræden af vandforsyning og prisdifferentiering

Udtalelse modtaget fra Energi Viborg Vand, Bøssesmagervej 8, 8800 Viborg

# Punkt 16: Administrationspraksis i forbindelse med fornyelse af udløbne markvandingstilladelser

14/43000

## Sagsfremstilling

Viborg Kommune skal jf. Vandforsyningslovens § 20 meddele tilladelse til indvinding af grundvand, herunder markvanding.

### Baggrund

I Viborg Kommune er der 588 anlæg, der har tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding. Tilladelserne meddeles for 15 år ad gangen og skal herefter fornyes. Det er ejeren af anlægget, der skal søge Kommunen om fornyelse af tilladelsen.

Forvaltningen har i øjeblikket ca. 158 tilladelser til markvanding, der er udløbet i 2014, 2015 og 2016. Ved en lovændring i 2009 blev det besluttet, at tilladelser, der er udløbet den 1. april 2010 og derefter, fortsat er gældende indtil senest et år efter vedtagelsen af den Kommunale vandhandleplan.

Baggrunden herfor var, at det var usikkert, om Vandplanerne og den deraf følgende kommunale vandhandleplan ville etablere et nyt fagligt og administrativt grundlag for at behandle ansøgningerne.

Den Kommunale vandhandleplan blev vedtaget i Byrådet 18. november 2015 ([sag nr. 12](#)). Dette betyder, at der skal være meddelt en ny tilladelse til de udløbne markvandingstilladelser senest 18. november 2016.

### Vandområdeplaner

Forvaltningen skal i forbindelse med behandlingen af ansøgning om fornyelse af tilladelse til markvanding vurdere indvindingens påvirkning af blandt andet vandløb, beskyttet natur og andre vandindvindingsanlæg.

Ovennævnte vurdering skal blandt andet foretages på baggrund af de Statslige Vandområdeplaner 2015-2021. Her er spørgsmålet omkring markvandingens betydning for vandløbene dog fortsat uafklarede, og i Vandplanen er følgende anført: *"Der foreslås ingen indsats over for vandløbspåvirkninger til markvandingsformål. Et kvalificeret indsatsbehov kan beregnes frem mod næste vandplan, og der kan opstilles et realistisk indsatsprogram for opnåelse af målene, hvor de relevante virkemidler inddrages."*

Derudover foreslås der i Vandområdeplanen: *"ingen indsats overfor forekomsternes kvantitative tilstand, hvor det drejer sig om kontakt mellem grundvand og søer samt terrestriske naturtyper, da der er behov for en nøjere beskrivelse af denne kontakt. Dette forventes først afklaret i den kommende planperiode."*

### Forvaltningens bemærkninger

Vandområdeplanens formulering af ingen indsats betyder, at planen ikke anviser en supplerende indsats udover den eksisterende administrative og lovgivningsmæssige regulering.

Som det fremgår af det ovenfor citerede, er Staten imidlertid ved at udvikle et nyt fagligt og administrativt grundlag for behandlingen af ansøgning om markvandingstilladelser, til tredje generations vandområdeplaner fra 2021 -2026.

På denne baggrund må det forventes, at Viborg Kommunes hidtidige faglige administrationsgrundlag ikke vil være dækkende fra 2021 og frem.

Der er på den baggrund usikkerhed om det fremtidige administrative og faglige grundlag af området, og hvilke faglige værktøjer der kan/skal benyttes ved administrationen. Det er imidlertid væsentligt, at der i den administrative praksis frem til 2021 tages højde for følgende forhold:

- Eksisterende lovlige tilladelse til markvanding kan videreføres, og at der ikke opstår problemer for den enkelte landmand i forbindelse med krydsoverensstemmelses kontrollen (KO).
- Beskyttelsen af grundvandsmængden videreføres frem til 2021 på det nuværende niveau.
- Der tages med tilladelsernes løbetid højde for det forventede ændrede faglige og administrative grundlag i 2021.
- Det sikres, at der ikke i 2021 ikke vil være en større pukkel af sager.

Der kan på den baggrund skitseres følgende forslag til administrativ praksis:

- For anlæg, hvis tilladelse er udløbet i perioden 2014 – 18. november 2016, meddeles administrativt en 5-årig tilladelse, der løber til 18. november 2021, hvor den næste Statslige Vandplan forventes vedtaget.

· For anlæg, hvis tilladelse udløber i perioden 18. november 2016 til 18. november 2021, meddeles løbende en midlertidig tilladelse på 5 år. Viborg Kommune vil vurdere de enkelte sager på grundlag af vores nuværende faglige vurderingsværktøj (bilag 1).

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** ansøgninger om tilladelse til markvanding administreres som foreslået i sagsfremstillingen

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

## **Bilag**

Redegørelse beregning af påvirkning af vandløb ved vandindvinding

# **Punkt 17: Administrativ midlertidig indvindingstilladelse til landbrugsejendomme med eget vandforsyningsanlæg**

14/69160

## **Sagsfremstilling**

### **Baggrund**

I 1980 blev den første vandforsyningslov vedtaget, og i den forbindelse blev der givet en 30 års administrativ tilladelse til indvinding af vand fra samtlige indvindingsanlæg. Denne tilladelse udløb den 1. april 2010. Udløbsdatoen blev siden som følge af en lovændring i 2009 forlænget til senest 1 år efter vedtagelsen af den kommunale vandhandleplan. Viborg Kommunes vandhandleplan blev vedtaget 18. november 2015.

I brev af 16. juni 2009 præciserer By- og Landskabsstyrelsen, at fornyelsen af tilladelser til vandindvinding omfatter erhverv, herunder landbrug.

Ovennævnte betyder, at senest den 18. november 2016 skal landbrug med egen vandforsyning have en fornyet tilladelse til indvinding af vand.

Forvaltningen er påbegyndt arbejdet med fornyelse af indvindingstilladelser til landbrug i Viborg Kommune.

Forvaltningen har i første omgang prioriteret, at der meddeles tilladelse til landbrug med erhvervsmæssig dyrehold. Landbrug med Erhvervsmæssig dyrehold er defineret ved 3 eller flere dyreenheder. Disse ejendomme forventes at have det største vandforbrug, hvilket betyder, at ca. 330 landbrug med egen vandforsyning meddeles en ny indvindingstilladelse.

Forvaltningen har udarbejdet ansøgnings- og informationsmateriale, således at det er muligt at søge elektronisk. Udformning af informationsmaterialet og mulighederne for at afgrænse landbrug i erhvervsmæssig drift er desuden drøftet med landboforeningerne og Dansk Brøndejerforening. Også for at sikre at disse organisationer er orienteret, når ansøgningsmateriale sendes til de enkelte landbrugsejendomme, og ligesom de har haft mulighed for at orientere og vejlede deres medlemmer.

I foråret udsendtes den første pulje på 50 ansøgningsskemaer til landbrug med egen vandforsyning. Forvaltningen har på nuværende tidspunkt modtaget ca. halvdelen. Ansøgningsfristen var den 2. maj 2016. Ved en rundspørge til de landbrugsejendomme, der ikke har svaret på henvendelsen, oplyses det blandt andet, at man ikke har set materialet i e-Boks, materialet ser uoverskueligt ud, særligt det at udfylde VVM-anmelderskema, at man har glemt det m.v.

Forvaltningen har på den baggrund ændret ansøgningsmaterialet. Følgebrevet er forenklet, og det er muligt at søge uden at vedhæfte VVM-anmelderskema. Dette skema forventer vi at udfylde efterfølgende sammen med ansøger, såfremt det ikke er medsendt.

### **Forvaltningens bemærkninger**

Det ovenfor beskrevne forløb viser, at det ikke er muligt at forny de godt 300 manglende ansøgninger inden tidsfristen den 18. november 2016.

Forvaltningen vil derfor foreslå at:

- Der meddeles en midlertidig administrativ tilladelse frem til 2019.
- Der sammen med den administrative tilladelse sendes opfordring til at søge om ny tilladelse.
- Forvaltningen vil løbende følge op på de manglende ansøgninger.

Ved at forlænge tilladelserne midlertidigt vil den enkelte landbrugsejendom have en gyldig tilladelse til at forsyne ejendommen med vand.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at landbrug med erhvervsmæssigt dyrehold meddeles en midlertidig administrativ tilladelse som foreslået i sagsfremstillingen.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

## Punkt 18: Forundersøgelse for etablering af gydestryg i Gudenåen

14/23597

### Sagsfremstilling

Den overordnede målsætning for Viborg Kommunes indsats på naturområdet er Natur- og Parkpolitikken, som Byrådet godkendte den [22. maj 2013 \(sag nr. 19\)](#), samt Klima- og Miljøudvalgets beslutning af en overordnet strategi for prioritering af naturindsatsen, senest godkendt den 28. januar 2016 ([sag nr. 10](#)).

Under Natur- og Parkpolitikken overordnede målsætning "Oplevelser" er et indsatsområde at udvikle Gudenåen og Karup Å som natur- og oplevelsesattraktioner, f.eks. som sportsfiskerturistmål.

I forbindelse med behandlingen af budgetlægning for 2015-18 i Klima og Miljøudvalget den 22. maj 2014 fremgik det af et revideret notat om strategi for prioritering af naturindsatsen, at der indgik et forslag om vurdering af mulighederne for etablering af opvækstområde for laks i Gudenåen.

På den baggrund har forvaltningen i 2014 og 2015 fået udarbejdet en forundersøgelse af muligheder for etablering af gydestryg i Gudenåen. Rapporten behandler mulighederne for etablering inden for Viborg Kommunes grænser. Der vedlægges et oversigtskort over den omhandlede strækning (bilag 1), med markering af forslag til lokaliteter for placering af strygene. Rapporten er blevet til i et samarbejde mellem Rambøll og Danmarks Center for Vildlaks. Rapporten vedlægges som bilag 2.

### Forundersøgelsen

Rapporten er en indledende vurdering af mulighederne i forhold til de fysiske forhold i vandløbet, herunder også om der er nogle synergimuligheder i forhold til klimatilpasning ved Bjerringbro, eller om klimaproblematikken tværtimod giver problemer.

Overordnet set indeholder rapporten to temaer. For det første tager undersøgelserne udgangspunkt i, om det er muligt at etablere en selvreproducerende bestand af laks i Gudenåen nedstrøms Tangeværket. DTU Aqua i Silkeborg har tidligere vurderet, at en selvreproducerende bestand kræver et gyde- og opvækstareal på ca. 21.000 m<sup>2</sup>.

For det andet foreslår rapporten en række tiltag i åen, der kan forbedre mulighederne for lystfiskerne. Rapporten peger på en række alternative muligheder og lokaliteter for udlægning af mindre grusbanker, udlægning af større enkeltsten eller skrånstillede stensamlinger ud fra bredden, for at skabe standpladser for laks, som kan øge fangstmulighederne for lystfiskerne. Forslagene til standpladser vurderes kun at have meget lokale og begrænsede konsekvenser for vandstanden i åen.

### Etablering af gydebanker

Rapporten konkluderer, at hvis man ønsker at genskabe en naturlig bestand af laks i Gudenåen, vil det være nødvendigt at etablere gydestryg, bestående af grusbanker i et udvidet forløb af selve hovedløbet, hvor hele- eller størstedelen af Gudenåens vandføring ledes igennem. Indretningen er beskrevet, så den både sikrer gode forhold for gydning af laks og havørred, og som samtidig også sikrer en god overlevelse af ynglen.

I rapporten undersøges mulighederne ved 3 placeringer. De to øverste er placeret dels i det eksisterende åløb lige neden for Tangeværket, dels på en lokalitet ca. midt mellem Tangeværket og Bjerringbro. Ved den 3. lokalitet i selve Bjerringbro foreslås et nyt vandløb, der indrettes parallelt med et sving i åens nuværende løb.

Forslagene er udarbejdet for at undersøge, om der overhovedet er muligheder for at opnå succesfuld gydning i åen.

Der er samtidig vurderet på de vandstandsmæssige konsekvenser ved Tangeværket for alle 3 lokaliteter. Den øverste placering er valgt for at undersøge den maksimale konsekvens for vandstanden ved Tangeværket.

Indretningen af strygene vil betyde en hævnings af vandspejlet i Gudenåen ved lave vandføringer, mens der ikke vil være nogen effekt af tiltagene ved store vandføringer. De to øverste lokaliteter ligger oven for Bjerringbro By, og har derfor ingen betydning for klimasikring af byen.

Forslaget om dobbeltløbet i Bjerringbro har samme effekt på vandstanden i åen som de to øvrige: Ved de lave vandføringer hæves vandstanden oven for, mens der ved de store afstrømninger ikke sker påvirkning af vandstanden.

### Samlet konklusion

Forundersøgelsen vurderer, at etablering af gydestryg i Gudenåen er mulig, og at der er sandsynlighed for succesfuld gydning af laks og ørred, og en fornuftig overlevelse af ynglen. Mulighederne afhænger dog af, at Tangeværket styrer elproduktionen og dermed vandindtag og gennemstrømning ved værket, så den svarer til Gudenåens naturlige variationer i vandføring.

Tidligere forekom der dagligt store udsving i vandstanden neden for Tangeværket som følge af driften af turbinerne. Denne drift er tidligere vurderet af DTU Aqua ikke at være forenelig med opretholdelse af en selvreproducerende bestand.

Rapportens vurderinger af konsekvenser og muligheder for laks og ørred bakkes op af DTU Aqua, som har haft mulighed for at vurdere rapporten. Der vedlægges kopi af udtalelsen fra DTU Aqua som bilag 3.

Ved at dele åløbet i to på en kort strækning i Bjerringbro vil der, ud over de positive effekter for fiskebestanden, tillige opstå en mulighed for at skabe en oplevelsesmæssig gevinst for både lokale og turister, hvis man indretter stryget og omgivelserne, så der skabes optimale muligheder for at opleve fiskenes gydning. På øen, der afsnøres mellem det gamle og det nye løb, vil der kunne indrettes et informationspunkt for fiskeriet i Gudenåen. Indretningen af stryget vil derudover give de besøgende et indtryk af, hvorledes Gudenåen kan have set ud fra naturens hånd, før åen blev reguleret, først for at tilgodese pramfarten på åen, og siden for at fremme elproduktionen på Tangeværket.

Hvis man vælger at inddrage strækningen nedstrøms dobbeltløbet ved at udvide åens ovenbredde og skabe lavvandede banketter, vil det have en positiv indflydelse på overlevelsen af lakse- og ørredyngel. Dette svarer i realiteten til at etablere et dobbeltprofil og kan samtidig, afhængigt af den konkrete udformning, bevirke en vandstandssænkning opstrøms under høje vandføringer og derved bidrage til klimasikringen.

### **Økonomi**

Forslagene til standpladser i form af grusbanker sten og stensamlinger vil være relativt billige at etablere og er ikke nærmere prissat men vil variere efter, hvor mange steder der etableres standpladser.

Gydestrygene, som er beskrevet i projektet, er hver især anslået til at koste ca. 14 mio. kr. i anlægsudgifter. Hertil kommer udgifter til projektering samt til evt. etablering af de rekreative forhold i Bjerringbro.

### **Videre proces**

Forvaltningen forestår i øjeblikket en proces om kommuneplanlægningen i Bjerringbro, hvori bl.a. indgår en række lokale arbejdsgrupper. En af grupperne beskæftiger sig med natur og liv ved åen med fokus på turisme, outdoor-life, opholdskvaliteter og aktivitetsmuligheder.

Det vil være en mulighed at rapporten videregives til den igangværende proces og således kan indgå i arbejdet med den samlede overordnede planlægning for Bjerringbro.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

**at** rapporten videregives til den igangværende proces med drøftelser om kommuneplanlægningen i Bjerringbro

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget besluttede,

**at** rapporten videregives til den igangværende proces med drøftelser om kommuneplanlægningen i Bjerringbro

**at** forvaltningen nærmere undersøger muligheder for, og omkostninger ved, at reducere de maksimale vandstande i Bjerringbro. Eksempelvis ved, som en del af en vandløbsrestaurering af Gudenåen, at etablere dobbeltprofiler.

**at** forvaltningen drøfter mulighederne med Favrskov og Randers Kommune

### **Bilag**

Oversigtskort med placering af forslag til stryg

Rapport om muligheden for gydestryg Gudenåen

DTU Aquas overordnede kommentarer til rapporten

# Punkt 19: Forslag til 2. generations Natura 2000 handleplaner for Viborg Kommune

14/2148

## Sagsfremstilling

Staten har den 20. april 2016 udsendt 2. generation af Natura 2000-planerne. Planprocessen følger en lignende proces som 1. generation af planerne: Ifølge miljømålsloven skal kommunerne som opfølgning på statens planerne udarbejde kommunale Natura 2000-handleplaner. Kommunerne har ½ år, dvs. indtil den 20. oktober 2016, til at udarbejde planerne, inden de skal sendes i offentlig høring i minimum 8 uger.

De endelige kommunale Natura 2000-handleplaner skal være vedtaget senest den 20. april 2016.

## Baggrund

Byrådet vedtog på [mødet den 21. november 2012 \(punkt 15\)](#) 1. generation af otte Natura 2000-handleplaner for Viborg Kommune, som Klima- og Miljøudvalget behandlede på [mødet den 1. november 2012 \(punkt 4\)](#).

Klima- og Miljøudvalget behandlede på sit [møde den 26. marts 2015 \(punkt 9\)](#) et høringssvar til Naturstyrelsen om 2. generation af statens Natura 2000-planer. Byrådet godkendte på mødet den [22. april 2015 \(punkt 15\)](#) Udvalgets indstilling, bl.a. om at Viborg Kommune fremsendte et høringssvar til Naturstyrelsen i overensstemmelse med de vedlagte notater.

## Naturplaner og handleplaner

Viborg Kommune er omfattet af otte statslige Natura 2000-planer, som Forvaltningen har udarbejdet forslag til kommunale Natura 2000 handleplaner for – se oversigt i bilag 1:

- Nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
- Nr. 33 Tjele Langsø og Vinge Møllebæk
- Nr. 34 Brandstrup Mose
- Nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker
- Nr. 37 Rosborg Sø
- Nr. 38 Bredsgård Sø
- Nr. 39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal
- Nr. 40 Karup Å, Kongenshus og Hessellund Heder

Statens Natura 2000-planer 2016-2021 har fokus på:

- Sikring af naturpleje
- færdiggørelse og sikring af indsats fra planperioden 2009-2015
- sammenhæng i naturen
- levesteder for ynglefugle og bekæmpelse af invasive arter.

Den kommunale handleplan skal ifølge lovgivningen denne gang indeholde:

- En prioritering af kommunalbestyrelsens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.
- De forventede initiativer, som kommunalbestyrelsen vil tage for at gennemføre Natura 2000-planen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljø- og Fødevarerministeriet og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført.

Naturstyrelsen og Kommunernes Landsforening har som tidligere til brug for udarbejdelsen af handleplaner udarbejdet et *paradigme*, som det er foreslået, at kommunerne anvender. Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

De enkelte handleplaner skal indeholde forventede virkemidler. Det kan være *rydning af uønsket opvækst, forbedring af hydrologi, græsning eller hæslet, afskrælning eller afbrænding* og for skovnaturtyperne *skovnaturtypebevarende drift og pleje, urørt skov og/eller forbedring af hydrologi*.

Den konkrete indsats på et areal forventes i stort omfang udmøntet ved, at lodsejeren frivilligt søger om tilskud fra en række særlige tilskudsordninger under Landdistriktsprogrammet via NaturErhvervstyrelsen eller Naturstyrelsen.

## **Forvaltningens vurdering**

Da indsatsen som i 1. planperiode primært er baseret på, at lodsejeren frivilligt søger om tilskud fra en række særlige tilskudsordninger, er kravene til den kommunale indsats, ud over udarbejdelsen af handleplanerne, ikke omfattende.

Forvaltningen vurderer derfor fortsat, at kommunernes rolle – foruden at udarbejde de kommunale handleplaner – primært er at facilitere indsatsen ved at skabe kontakt til lodsejerne, således at disse søger tilskud fra tilskudsordninger under Landdistriktsprogrammet. Omfanget af denne indsats er fortsat ikke beskrevet, ligesom det ikke er beskrevet, i hvilket omfang kommunerne kan stilles til ansvar for, om målsætningerne nås.

Den største ændring i naturhandleplanerne i forhold til tidligere er kravet om en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er gennemført samt en plan for interessentinddragelse.

Den gennemførte indsats i Viborg Kommune i 1. planperiode er i alt 415 ha fordelt på 52 ha kommunalt ejede arealer og 364 ha privatejede arealer. En oversigt med en fordeling af de anvendte virkemidler i de otte Natura 2000-områder er anført i bilag 2.

### *De enkelte handleplaner*

Som tidligere dækker de otte naturplaner et meget stort areal, og jf. bilag 1 indgår der et stort antal samarbejdspartnere, heraf seks andre kommuner, to af Naturstyrelsens enheder og Forsvaret. Da hovedparten af arealerne ligger i Viborg Kommune, har Forvaltningen som tidligere været tovholder på alle otte forslag til kommunale naturhandleplaner – et større koordineringsarbejde.

Indholdet af forslagene til de enkelte Natura 2000-handleplaner fremgår af bilagene 3-10.

Det kan sammenfattende bemærkes, at der igen er tale om ret enslydende planer udarbejdet på grundlag af lovkravene og ovennævnte paradigme. De enkelte forslag til planer er udarbejdet i overensstemmelse med de respektive statslige naturplaner, der er redegjort for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der er anført en plan for interessentinddragelse, og det er aftalt med de involverede instanser, hvem der står for hvilken indsats i planperioden. Der er langt overvejende tale om minimumsløsninger, der opfylder og udmønter de statslige planer og den nationale prioritering.

### *Planmæssige forhold*

Det bemærkes, at statens Natura 2000-planer og dermed de kommunale handleplaner er overordnede planer, der på linje med landplansdirektiver skal indarbejdes i kommuneplanen.

Det bemærkes endvidere, at statens Natura 2000 planer har været vurderet efter lov om miljøvurdering af planer og programmer. Det er Forvaltningens vurdering, at de otte Natura 2000-handleplaner har et indhold, som ikke adskiller sig fra de oplysninger, som allerede er givet i miljøvurderingen for de statslige Natura 2000-planer for områderne. Der er derfor efter Forvaltningens vurdering som ved 1. generations handleplaner ikke tale om nye planer, og Forvaltningen forventer derfor at træffe afgørelser om, at der ikke vil blive gennemført miljøvurderinger for de otte handleplaner. Afgørelserne forventes offentliggjort ved annonceringen i forbindelse med den offentlige høring.

### *Økonomiske konsekvenser*

Det er Forvaltningens, vurdering, at de otte naturhandleplaner - ud over et tilknyttet administrativt ressourceforbrug - ikke vil få yderligere økonomiske konsekvenser for Kommunen. Det forventes, at kommunerne kompenseres for det administrative ressourceforbrug over DUT-midlerne.

Indsatserne i naturplanerne skal fortsat opnås via aftaler med lodsejere og skal som udgangspunkt bygge på *frivillighed*. Dvs. det er op til den enkelte lodsejer, om denne vil indgå en aftale.

Kommunerne har indtil videre ikke fået andre virkemidler til at gennemføre handleplanerne og nå målsætningerne.

### *Den videre proces*

Når forslagene til handleplaner er godkendt, skal de som anført inden den 20. oktober 2016 sendes i offentlig høring i minimum 8 uger. Kommunen har herefter igen ½ år, dvs. indtil 20. april 2017 til at få godkendt de endelige planer. Udvalget og Byrådet vil få de endelige planer inkl. relevante høringsbidrag til behandling.

## **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

at de otte forslag til Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger inden 20. oktober 2016.

## **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Byrådet,

**at** de otte forslag til Natura 2000-handleplaner i Viborg Kommune godkendes og sendes i offentlig høring i 8 uger inden 20. oktober 2016.

### **Bilag**

Oversigt over de otte naturhandleplaner for Viborg Kommune

Viborg Kommunes indsatser i 2010-15 i Natura 2000-områder

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 30 Lovns Bredning mm - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 33 Tjele Langsø og Vinge Møllebæk - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 34 Brandstrup Mose - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 37 Rosborg Sø - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 38 Bredsgård Sø - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 39 Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal - forslag

Natura 2000-handleplan 2016-2021 nr. 40 Karup Å Kongenshus og Hessellund Heder - forslag

## **Punkt 20: Ansøgning om etablering af ny badebro Hejmdalsvej 16, 8800 Viborg**

16/34881

### **Sagsfremstilling**

Den 23. juni 2016 modtog forvaltningen en ansøgning fra Jesper Kortbæk Slot, Hejmdalsvej 16, 8800 Viborg, om blandt andet etablering af en ny badebro (se bilag 1 for oversigtskort). Ansøger ønsker at etablere en bro, som udformes med en gangbro på 1,5 meter i bredden ud til en platform på 3x3 meter (se bilag 1). Broen rækker 12 meter fra søbredden og ud i søen. Broen placeres, sådan at afstandskravet på 5 meter til naboskel overholdes.

Materialevalget er saltvandsbestandig aluminium med planker med hårdtræ af sorten cumaru. Plankerne bliver ikke malet, muligvis olieret.

### **Forvaltningens bemærkninger**

Forvaltningen besigtigede området den 7. september 2016.

Broen ønskes placeret nedenfor ejendommen ved Hejmdalsvej 16. Ud for søbredden findes der bevoksning af dunhammer, men ved den valgte placering har tidligere forstyrrelser som f.eks. badning eller sejlads skabt en åbning ud mod den åbne søflade. Nørresø er i dette område generelt stærkt kulturpåvirket af badning og andre rekreative aktiviteter på nabogrundene (ca. 8 m til skel).

### *Lovgivning*

En etablering af broen vil kræve en tilladelse efter regulativet for Viborg Søerne samt en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

### Naturbeskyttelsesloven

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er alle søer over 100 m<sup>2</sup> med dertilhørende vådbunds-bredzone beskyttet imod alle former for tilstandsændringer. Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter.

Naturbeskyttelseslovens § 65 giver Kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra § 3, f.eks. når der ud fra en konkret vurdering er tale om en ændring til naturens fordel.

Inden for søbeskyttelseslinjen kræver bl.a. terrænændringer dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 16 om forbud inden for søbeskyttelseslinjen. Formålet med beskyttelseslinjen er at sikre søer som værdifulde landskabslementer og som levesteder og spredningsveje for planter og dyr. Der er søbeskyttelseslinje på hele grunden.

Desuden kan Kommunen – hvis der kræves dispensation – ifølge Miljøministeriets vejledning om naturbeskyttelsesloven være mest restriktiv ved en sø med uberørte omgivelser, hvilket medfører, at Kommunen kan have en mere lempelig dispensationspraksis her i byen end i det åbne land.

### Søregulativet/Vandløbsloven

Søregulativet fra 1981 er udarbejdet i henhold til bl.a. vandløbsloven og beskriver bl.a. regulering af bredzonen. I regulativets pkt. D.2 er det fastlagt, at: ”Dyrkning, plantning, opfyldning, udgravning og opførelse af bygværker må ingensinde uden kommunalbestyrelsens tilladelse finde sted inden for en afstand af 8 m fra søernes øverste kant”. Dimensionerne for den ansøgte bro går udover de maksimalt gældende dimensioner fra regulativet for søerne på 1,0 m x 8 m. Udvalget fastlagde på mødet den [1. marts 2012](#) (sag nr. 28), en maksimal brobredde på 1,5 m for badebroer i Nørresø og Søndersø. Udvidelsen vil blive medtaget i en fremtidig regulativrevision.

Vandløbslovens formål er at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

### **Forvaltningens vurdering**

#### *Lovgivning*

#### Vandløbsloven

Det vurderes, at en etablering af broen ikke har indflydelse på vandafstrømningen.

### Søregulativet

Broens dimensioner overstiger de mål, som der i tidligere sager har været praksis at give en tilladelse og dispensation (1,5 x 8 meter) til private bådebroer.

### Naturbeskyttelsesloven

En etablering af broen, vurderes ikke at have væsentlig længerevarende betydning for den beskyttede sø, da bevoksningen og det tilknyttede fugleliv på dette sted i forvejen er kraftigt påvirket af forstyrrelse. Selve etableringen vil dog kræve en dispensation, da der vil ske en midlertidig ændring i Nørresø ved fastgørelse i bunden og udlægning af træbeklædning.

### Samlet

Det vurderes, at etablering af broen ikke er til hinder for vandafstrømningen og dermed ikke konflikter med vandløbslovens bestemmelser. Forvaltningen vurderer, at en etablering af broen vil overholde regulativets afstandskrav på 5 m til nærmeste naboskel. Ligeledes vurderes det, at materialevalget ikke har væsentlig betydning for broens fremtræden.

Det vurderes, at der kan meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da påvirkningen af søens naturtilstand vil være minimal og af midlertidig karakter. Naturtilstanden vurderes at retablere sig efter kort tid, hvis dyr og planter for fred til at indvandre af sig selv.

Hidtidig praksis har været at hver sag bliver afgjort på baggrund af en vurdering af den konkrete sag. Det har også været hidtil praksis at meddele tilladelser til **stort set alle nye broer** uden for rørskovsbræmmer i Nørre- og Søndersø, der ikke overstiger 1,50 m i bredden og 8,00 m i længden.

Da dimensioner (1,5 x 12 meter som ender i en platform på 3x3 meter) for den ansøgte bro overstiger dimensionerne (1,5 x 8 meter) for hvad der hidtidig har været praksis at give tilladelse og dispensation til.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Udvalget meddeler afslag til etablering af broen.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Der var inden mødet eftersendt et oversigtskort: "Ønske om etablering af ny bådebro Hejmdalsvej 16, 8800 Viborg", som vedlægges referatet (bilag 2).

### **Bilag**

Skitse af bådebro ved Hejmdalsvej 16

Oversigtskort etablering af ny bådebro Hejmdalsvej 16, 8800 Viborg

# Punkt 21: Strategi for køb og salg af kommunale skov- og naturarealer

16/24321

## Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget drøftede på sit møde den 26. maj 2016 ([sag nr. 11](#)) strategi og opstillede scenarier for køb og salg af skov og naturarealer. Udvalget besluttede, at forvaltningen med baggrund i de faldne bemærkninger, forelægger et mere konkret forslag på et kommende møde.

Baggrund og tidligere politisk behandling fremgår af sagsfremstillingen fra den 26. maj 2016. Forvaltningen har med udgangspunkt i udvalgets drøftelser udarbejdet nedenstående oplæg.

### Byernes nuværende adgang til offentlige skov- og naturarealer

Af kortet i bilag 2 kan man se, hvor borgerne har adgang til **statslige og kommunalt ejede arealer**, det være sig skov, natur eller grønne områder i almindelighed. De **kommunale cykelruter**, Himmerlandsstien, Alhedestien og Nørreåstien er også medtaget på kortet, da de er med til at give borgerne adgang til naturen på cykel og til fods væk fra det almindelige vejsystem.

I bilag 2 er alle byer og landsbyer med over 200 beboere i kommunen grupperet i relation til deres adgang til offentligt ejede arealer. Det er de byer der indgår i befolkningsprognosen. De er grupperet efter, om de har umiddelbar adgang til grønne arealer (0-1 km), om de har relativ let adgang (mellem 1-2 km) – eller om de har længere, altså mere end 2 km.

Gruppen af byer med mere end 2 km til et offentligt ejet skov- og naturareal kan være en rettesnor for, hvilke byer der bør prioriteres højt i relation til at etablere flere bynære grønne arealer.

Byer med mange indbyggere bør naturligvis til en vis grad prioriteres i forhold til landsbyer med få indbyggere, da investeringer ved større byer i sagens natur kommer flere borgere til gavn end ved mindre byer. Forekomsten af gode rekreative arealer/muligheder tæt ved små byer vurderes dog at kunne have væsentlig betydning for bosætning og udvikling i de mindre landsbyer. Et positivt eksempel herpå er Bjerregrav, hvor et mindre kommunalt skovareal er blevet udviklet i samarbejde med foreningerne i byen, så den nu fremstår med et godt stisystem, madpakkehus, indhegnet hundeskov og frugtlund til stor glæde for de lokale beboere.

Oplevelsen af om man har let adgang til oplevelser i naturen kan afhænge af flere forskellige faktorer – bl.a. om man f.eks. har adgang til strandarealer, å-løb eller rekreative cykelruter.

Rekreative områder med beliggenhed længere væk end 2 km fra større bysamfund kan derfor også have stor værdi for borgerne og kan komme til at optræde som udflugtsmål. Eksempelvis et område som Ø-bakker (privat fredet areal) og de statslige arealer ved Hald sø.

### Skov- og naturarealer der evt. kan sælges

I bilag 3 er der oplistet forslag til skov- naturarealer, der kan sælges. Forvaltningen har i bilaget vurderet, i hvor høj grad arealerne benyttes af de lokale borgere.

Arealet ved Hagebro, Kragssø Plantage og Fastruplund benyttes efter Forvaltningens vurdering kun i ringe grad, hvorimod Lyngtoppen, Støttrup Plantage og Gammelstrup Hede vurderes at have stor lokal betydning, selvom arealerne ligger mellem 4 og 7 km fra de nærmeste byer.

### Forslag til strategi for udvidelse af adgang til bynære natur- og skovarealer indenfor de eksisterende økonomiske rammer

Der tages ud fra en generel betragtning udgangspunkt i, at bynære områder vil have størst brugsværdi for flest borgere.

Kommunen kan derfor med en strategi for køb og salg vælge at understøtte en bedre fordeling af arealerne, sådan at arealer, der ligger langt væk fra bysamfund, afhændes, og det søges at købe flere bynære arealer. Tankegangen kan udmøntes i nedenstående scenarie:

- Efter konkret politisk beslutning sælges arealer fra listen i bilag 3. Til den politiske behandling af salg af det enkelte areal udarbejdes en kort redegørelse om baggrund for salget og forslag til eventuelle betingelser, der skal følge salget. Listen i bilag 3 revideres årligt.

· Der oprettes en ”fond”/budgetpulje, hvor indtægter ved salg af arealer og, efter konkret politisk beslutning, overskud/ubrugte midler fra anlægsprojekter indenfor politikområdet placeres.

· Efter konkret politisk beslutning købes naturarealer, skov eller arealer med potentiale for etablering af nye rekreative områder og med en god beliggenhed i forhold til byer i gruppe 2 og 3 på oversigten over byernes adgang til offentlige arealer (bilag 2). Opkøb kan ske, når arealer, der enten har eller kan tilføres en betydende rekreativ værdi, bliver udbudt til salg.

### **Forvaltningens bemærkninger**

Selvom det primært er byerne i gruppe 2 og 3, der skal være fokus på, bør det ikke afvises, at det i nogle tilfælde vil give god mening også at købe arealer i relation til byerne i gruppe 1, f.eks. hvis en lille indsats væsentligt kan forbedre de eksisterende forhold eller støtte andre kommunale initiativer.

Det kan desuden med baggrund i grupperingen af byerne drøftes, om der er bestemte byer, hvor der skal gøres en særlig indsats for at forbedre de rekreative muligheder.

I det omfang, der er sammenfald mellem indsatsområder til beskyttelse af grundvand og relevant placering af rekreative skovarealer, kan det være en mulighed at indgå samarbejde med lokale vandværker om medfinansiering af evt. skovrejsning.

Endelig skal det bemærkes, at modellen vil kunne give øgede driftsomkostninger, da plejeniveauet ofte vil være højere på arealer med stort publikumstryk modsat arealer med ringe rekreativ anvendelse.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

at Klima- og Miljøudvalget tilslutter sig at forvaltningen arbejder videre med udgangspunkt i sagsfremstillingens forslag til strategi for udvidelse af adgang til bynære natur- og skovarealer indenfor de eksisterende økonomiske rammer

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

### **Bilag**

Oversigtskort offentlige arealer i Viborg Kommune

Byernes adgang til offentlige arealer

Forslag til skov- og naturarealer der kan sælges

## **Punkt 22: Økonomisk ledelsesinformation opgjort med udgangen af august 2016**

16/11236

### **Sagsfremstilling**

Økonomiudvalget behandlede på møde den 23. februar 2011 ([sag nr. 40](#)) proceduren for fremtidige budgetopfølgninger. Det blev besluttet, at udvalgene hver måned får forelagt en overordnet budgetopfølgning baseret på ledelsesinformation.

Ledelsesinformationen for 2016 pr. 31. august 2016, der beskrives nærmere i selve ledelsesinformationsbilaget (bilag 1), kan danne grundlag for en gennemgang på udvalgsrådet.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

at Udvalget drøfter den udarbejdede ledelsesinformation pr. 31. august 2016.

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Udvalget drøftede den udarbejdede ledelsesinformation pr. 31. august 2016.

### **Bilag**

Økonomisk ledelsesinformationsfil ult. august 2016

## **Punkt 23: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget**

15/70937

### **Sagsfremstilling**

Der er udarbejdet revideret mødeliste for Klima- og Miljøudvalget bl.a. med henblik på godkendelse af konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (Styrelsesloven §16 stk. 1, litra f).

Se mødelisten i bilag 1.

### **Indstilling**

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

**at** Klima- og Miljøudvalget godkender mødelisten

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Indstillingen blev godkendt.

Udvalgsformand Mads Panny var fraværende.

### **Bilag**

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2016

## **Punkt 24: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder - 2016**

15/72975

### **Sagsfremstilling**

#### **Afgørelser fra klagenævn**

##### **Statsforvaltningen har afvist klage over inhabilitet vedr. Kommunens behandling af en sag om røggener på Silkeborgvej i Almind**

Viborg Kommune modtog 20. januar 2016 oplysning om, at en rådgiver på vegne af en familie i Almind havde indgivet en klage til Statsforvaltningen. Der blev klaget over inhabilitet og mangelfuld sagsbehandling ved håndteringen af klager over røggener fra skorstenene Silkeborgvej 17 og 19 i Almind.

Statsforvaltningen har 12. september 2016 skrevet til rådgiveren ”Statsforvaltningen har gennemgået de indsendte bilag og har besluttet ikke at rejse en tilsynssag, da vi ikke finder grundlag for at antage, at en nærmere undersøgelse af sagen vil føre til en konstatering af, at Viborg Kommune har overtrådt forvaltningsloven i forbindelse med behandlingen af sagen, herunder forvaltningslovens regler om inhabilitet. Vi rejser derfor ikke en tilsynssag.”

##### **Statsforvaltningen har afvist klage vedr. tilkørt jord til støjvold ved Ingefærvej/Vestre Ringvej**

Statsforvaltningen har afvist en klage over Viborg Kommunes behandling af en sag om tilkørt jord til en støjvold ved Ingefærvej/Vestre Ringvej.

En borger har klaget til Statsforvaltningen over, at Kommunen har godkendt en for stor jordmængde til en støjvold ved Ingefærvej/Vestre Ringvej, samt at Kommunen ikke er fremkommet med en udregning/opmåling af det færdige arbejde af støjvolden.

Statsforvaltningen har den 1. september 2016 skrevet til klageren:

”Statsforvaltningen har gennemgået de indsendte bilag og har besluttet ikke at rejse en tilsynssag, da vi ikke finder grundlag for at antage, at en nærmere undersøgelse af sagen vil føre til en konstatering af, at Viborg Kommune har overtrådt den lovgivning, som Statsforvaltningen påser overholdelsen af”.

#### **Status for Tange Sø (fast punkt)**

### **Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 29-09-2016**

Chef for Natur og Vand, Jørgen Jørgensen, orienterede om øget antal sager inden for vandløbsområdet.

Allan Clifford Christensen spurgte til møder i det Grønne Råd og opfølgning på besigtigelsesturen, herunder Sønderød. Det blev aftalt, at hele udvalget deltager 2 gange om året i møder i det Grønne Råd (besigtigelsestur og et møde).

Johannes Vesterby spurgte til grødeskæring og vandløbsregulativer.

Chef for Byggeri og Miljø, Niels Eriksen, orienterede om henvendelse vedr. Randersvej 82, Viborg.